

Előterjesztés
Hajdúhadház Város Önkormányzat
Polgármesterétől
Képviselő-testület 2023. május hónap 25. napján tartandó ülésére

Tárgy: Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Illetékes bizottság: Szociális és Családvédelmi Bizottság

Döntési dokumentumok száma: 1 db

Döntési dokumentumok típusa: határozati javaslat

Nyílt ülés

Szavazás módja: egyszerű többség

Névszerinti szavazás: nem

Költségvetést érint: nem

Mellékletek: Átfogó értékelés Hajdúhadház Város Önkormányzata 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Tisztelt Képviselő-testület!

I. Előzmények:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 230/2022.(XI.24.) határozatával fogadta el a 2023. évi munkatervét, mely alapján a Képviselő-testület a 2023. május 25. napján tartandó ülésén tárgyalja meg Hajdúhadház Város Önkormányzata 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatai ellátásáról szóló átfogó értékelést.

II. Irányadó jogszabályok

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról minden év május 31-ig – külön jogszabályban meghatározott tartalommal - átfogó értékelést készít. Az értékelést - települési önkormányzat esetén a képviselő-testület általi megtárgyalást követően - meg kell küldeni a gyámhatóságnak. A gyámhatóság az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat, illetve az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhatóság javaslatait és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja.

Az átfogó értékelés tartalmi elemeit a gyámhatóságokról, valamint **a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet** 10. számú melléklete határozza meg.

III. Döntési lehetőség bemutatása; döntés indokolása

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelés elkészült, a határozati javaslat 1. számú mellékletét képezi.

Fentiek alapján javaslom a Tisztelt Képviselő-testületnek a 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról szóló átfogó értékelés elfogadását. Az értékelést – az elfogadást követően – meg kell küldeni a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Fentiek alapján kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztést megtárgyalni és az alábbi határozati javaslatot elfogadni szíveskedjen.

Határozati javaslat:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének

.../2023.(V.25.) határozata

Hajdúhadház Város Önkormányzata

**2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról
szóló átfogó értékelés elfogadásáról**

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete megtárgyalta Hajdúhadház Város Önkormányzata 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést és úgy döntött, hogy azt – a határozat 1. számú mellékletében foglaltak szerint - elfogadja.

Felkéri Csáfordi Dénes polgármestert, hogy az átfogó értékelést küldje meg a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztálya részére.

Határidő: 2023. május 31.

Felelős: Csáfordi Dénes polgármester

Végrehajtásért felelős: Dr. Tóth Judit hatósági irodavezető

Átfogó értékelés

Hajdúhadház Város Önkormányzata

2022. évi

gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról

Hajdúhadház Város Önkormányzata
2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló
átfogó értékelés

Hajdúhadház Város Önkormányzata 2022. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelése a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése alapján, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú mellékletében foglalt tartalmi követelményeknek megfelelően készült.

1. Hajdúhadház Város demográfiai mutatói

Hajdúhadház Város állandó lakosainak száma 2022. december 31-én 13.558 fő volt, melyből 6.743 nő és 6.815 férfi.

A 0-18 évesek száma 3801 fő, melyből 1.967 férfi, 1.834 nő. Látható, hogy a teljes lakosság 28 %-a kiskorú.

Hajdúhadház állandó lakosainak száma életkor és nemek szerint			
2022. december 31-én			
Életkor	Férfi	Nő	Összesen
0 -3	475	391	866
4-14	1087	1067	2154
15-18	405	376	781
19-62	4055	3729	7784
63-	793	1180	1973
Összesen	6 815	6 743	13 558

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzübeli és természetbeni ellátások biztosítása

A Gyvt. 14. § (1) bekezdésében foglalt meghatározás szerint a gyermekek védelme a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítésére, veszélyeztetettségének megelőzésére és megszüntetésére, valamint a szülői vagy más hozzátartozói gondoskodásból kikerülő gyermek helyettesítő védelmének biztosítására irányuló tevékenység.

A gyermekek védelmét biztosítják a pénzübeli, természetbeni és személyes gondoskodást nyújtó gyermekjóléti alapellátások, a gyermekvédelmi szakellátások, valamint a Gyvt-ben meghatározott hatósági intézkedések.

A pénzübeli és természetbeni ellátások célja az, hogy a szociálisan hátrányos helyzetben lévő családokat segítsék annak érdekében, hogy a gyermek családi környezetben történő ellátása biztosított legyen.

2.1. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

Hajdúhadházon 2022. december 31. napján 788 család 2048 gyermeke volt jogosult a Gyvt. szerinti rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre.

A 2022. évben 2067 volt az ellátást kérők száma, melyből 19 kérelmet kellett elutasítani.

Az elutasítás okai:

- 16 fő esetében az egy főre jutó jövedelem meghaladta a jogszabályban előírt jövedelemhatárt,
- 3 fő esetében azért kellett a kérelmet elutasítani, mert a kérelem idő előttinek minősült, (a vonatkozó jogszabály által a kérelem benyújtása legkorábbi időpontjaként meghatározott időpont előtt került sor a kérelem benyújtására),

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény megszüntetésére 26 esetben került sor, az alábbi okok miatt:

- gyámság miatt: 1
- nagykorúvá válás miatt: 7
- ügyfél kérelmére: 14
- gyámság megszűnése miatt: 3
- nevelésbe vétel miatt 1

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben a 2022. évben havonta átlagosan 2174 fő részesült, melyből havonta átlagosan 100 fő részesült a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése szerinti alap összegű pénzbeli támogatásban és havonta átlagosan 2074 fő részesült a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése szerinti emelt összegű pénzbeli támogatásban.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményhez kapcsolódó pénzbeli támogatásra felhasznált összeg 2022-ben 28.168.000,- Ft volt (ebből 1.206.000,- Ft alapösszegű pénzbeli támogatásra, 26.962.000,- Ft emelt összegű pénzbeli támogatásra).

A 2022. december 31. napján rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek közül 55 gyermek tartósan beteg, fogyatékos. 2022. december 31. napján összesen 431 egyedülálló szülő gyermeke részesült az ellátásban.

Az ellátásban részesülő gyermekek (2048 fő) és a 0-18 éves gyermekek (3801 fő) számát összevetve megállapítható, hogy Hajdúhadházon a gyermekek 54 %-a részesül rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben.

A 2022. évben rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek jogosult volt a Gyvt. 21/B. §-ában meghatározott ingyenes vagy kedvezményes intézményi gyermekétkeztetésre, és ha megfelelt a Gyvt. 21/C. §-ában foglalt feltételeknek, akkor jogosult a szünidei gyermekétkeztetés igénybevételére, a Gyvt. 20/A. §-ában meghatározott pénzbeli támogatásnak, valamint a Gyvt-ben és más jogszabályban meghatározott egyéb kedvezményeknek az igénybevételére.

A 2022. évben a Gyvt. 20/A. § (1) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 01-jén fennállt (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a

tárgyév november 01-jén fennállt (a tárgyév november hónapjára tekintettel) alapösszegű pénzbeli támogatást folyósított, feltéve, hogy a gyermek, fiatal felnőtt a jogszabály szerinti időpontban a gyámhatóság határozata alapján nem minősült a 67/A. §-ban foglaltak szerint hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetűnek.

A 2022. évben a Gyvt. 20/A. § (2) bekezdése alapján a gyámhatóság annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek a 67/A. § szerinti hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzete és rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a gyámhatóság határozata alapján a tárgyév augusztus 1-jén fennállt (a tárgyév augusztus hónapjára tekintettel), valamint a tárgyév november 1-jén fennállt (a tárgyév november hónapjára tekintettel) emelt összegű pénzbeli támogatást folyósított.

**Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek száma életkor szerint
2022. december 31-én**

Megnevezés	0-2	3-5	6-13	14-17	18-	Összesen
	éves					
Gyermekek száma	267	373	949	393	66	2048
Ebből: tartósan beteg, fogyatékos	6	9	31	9	0	55

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult családok száma a gyermekek száma szerint 2022. december 31-én

Megnevezés	1	2	3	4 vagy 5	6 vagy annál több	Összesen
	gyermekes családok száma					
Családok száma	253	222	139	142	32	788
Ebből: egyedülálló szülő	175	112	73	63	8	431

2.2. A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

Hajdúhadházon 2022. december 31. napján 99 gyermek volt hátrányos helyzetű (ebből 3 nagykorú), 1825 gyermek volt halmozottan hátrányos helyzetű (ebből 60 nagykorú).

A Hajdúhadházi Polgármesteri Hivatal Jegyzője 2022. évben 95 gyermek esetében állapította meg, hogy hátrányos helyzetű, 1825 gyermek esetében, hogy halmozottan hátrányos helyzetű.

A 2022. évben 2 esetben került sor hátrányos helyzet, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása iránti kérelem elutasítására, tekintettel arra, hogy a kérelem egy jogosultsági feltételnek sem felelt meg.

A 2022. évben 23 esetben került megszüntetésre a hátrányos, a halmozottan hátrányos helyzet, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megszüntetése miatt.

2.3. Települési támogatás és települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

2.3.1. Települési támogatás

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályait a 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendeletében állapította meg.

Az önkormányzati rendeletben foglaltak szerint a települési támogatás keretében igényelhető támogatások:

- a) Lakhatási támogatás
- b) Gyógyszertámogatás
- c) Rendkívüli települési támogatás.

A gyógyszertámogatás kizárólag pénzbeli formában, míg a lakhatási támogatás és a rendkívüli települési támogatás természetbeni és pénzbeli formában is nyújtható, az eljáró hatóság döntése alapján.

a) Lakhatási (fűtési) támogatást fizettünk a fűtési szezon idejére.

2022. december 31-ig **855** fő részére lett kifizetve lakhatási (fűtési) támogatás (10.000.-Ft/hó összegben) a fűtési szezon idejére, **összesen 42.440.000,- Ft** összegben.

Összesen 80 fő kérelmét kellett elutasítani, ebből:

- 48 fő kérelmét a magasabb jövedelem miatt,
- 4 fő kérelmét azért, mert a támogatást a tartózkodási helyre kérte,
- 15 főt a lakókörnyezet rendezetlensége miatt,
- 6 főt azért kellett elutasítani, mert ugyanarra az ingatlanra kétszer adták be
- 3 fő üres, lakatlan ingatlanra adta be kérelmét
- 4 fő nem a benyújtott kérelmen szereplő címen lakik életvitelszerűen

A lakhatási támogatás iránti kérelmét 1 fő visszavonta.

b) Gyógyszertámogatásban a 2022. évben 39 fő részesült maximum 8.000.-Ft/hó összegben.

Az erre kifizetett összeg 2022. évben **2.431.720.-Ft**. Elutasításra 1 fő esetében került sor magasabb jövedelem miatt.

c) A rendkívüli települési támogatások a 2022. évben:

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a települési támogatás megállapításának, kifizetésének, folyósításának, valamint felhasználása ellenőrzésének szabályairól szóló 2/2015.(II.13.) önkormányzati rendelete alapján rendkívüli települési támogatásban az a személy részesülhet, aki létfenntartást veszélyeztető, rendkívüli

élethelyzetbe került, időszakosan vagy tartósan létfenntartási gonddal küzd, és emiatt önmaga, illetve családja létfenntartásáról más módon nem tud gondoskodni.

Az önkormányzati rendelet alkalmazásában

1. Létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet különösen:

- a) hirtelen fellépő betegség, baleset, gyógyászati segédeszköz beszerzése,
- b) hozzátartozó halála,
- c) ellátatlan marad (munkaviszony megszűnése, NYUFI, önkormányzat, MÁK által folyósított ellátás megszűnése),
- d) a családot ért elemi kár, a lakhatás körülményeiben elemi csapás, vagy humanitárius katasztrófa miatt bekövetkezett körülmény, mely a kérelmező vagy családtagja, családtagjai életét, egészségét, kiskorú gyermekének egészséges értelmi, érzelmi fejlődését veszélyezteti,
- e) kérelmező sérelmére elkövetett bűncselekmény, szabálysértés miatti élethelyzet,
- f) szociális válsághelyzetben lévő várandós anya gyermekének megtartása, a gyermek fogadásának előkészítéséhez kapcsolódó kiadások.

2. Időszakosan bekövetkező, vagy tartósan fennálló létfenntartási gond különösen:

- a) krónikus betegség miatti gyógykezelés, gyógyászati segédeszköz beszerzése, gyógyszereszkükséglet,
- b) közüzemi szolgáltatás éves elszámoló számla kifizetése, kikapcsolt közüzemi szolgáltatás újra üzembe helyezése, ivóvízbekötés vagy szennyvízbekötés anyagi terhe,
- c) nevelésbe vett gyermek családjával való kapcsolattartásának, illetőleg a gyermek családba való visszakerülésének elősegítése,
- d) a gyermek hátrányos helyzete miatt a család anyagi segítségre szorul.

A települési támogatás adatai a 2022. évben							
Megnevezés		Támogatásban részesített személyek száma			Támogatási esetek száma		Felhasznált összeg éves összesen (E Ft, kerekítve)
		Összesen	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli	Természetbeni	Pénzbeli Természetbeni
Települési támogatásra kifizetett összeg összesen							89 694 80
Települési támogatásban részesülők NEM HALMOZOTT száma		3 294	3 285	9			
Összesen (támogatásban részesített fő és eset szám HALMOZOTT adat)		3 550	3 541	9	3 925	9	89 694 80
Ebből:	Lakhatáshoz kapcsolódó rendszeres kiadások viseléséhez (Fűtési támogatás egyszeri kifizetés történt)	855	855		855		42 440
	Gyógyszerkiadások viseléséhez	39	39		423		2 432

(havi rendszeres kifizetés)							
Rendkívüli települési támogatás (Szt. 45. § (3) bekezdés (egyszeri kifizetés) (Tartalmazza a rendkívüli (eseti) települési támogatás, vis maior támogatás, ebek oltása, chippelése, ivartalanítása támogatás, közművesítési támogatás, a 65 év feletti idősök támogatása adatait)	2 656	2 647	9	2 647	9	44 822	80

Hajdúhadházon a 2022. évben 3550 fő 3934 alkalommal részesült települési támogatásban. A települési támogatásra felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni összesen) 2022. évben 89.774.000,- Ft volt.

A települési támogatáson belül a 2022. évben összesen **2656 fő 2656 esetben részesült rendkívüli települési támogatásban**. A rendkívüli települési támogatásra felhasznált összeg (pénzbeli és természetbeni összesen) 2022. évben 44.902.000,- Ft (kerekítve).

A rendkívüli települési támogatások részletes adatai a 2022. évben

1. Rendkívüli települési támogatás (eseti támogatás)

A rendkívüli települési támogatásban részesülők közül a 2022. évben 891 fő kapott **eseti pénzbeli támogatást** (felhasznált összeg: 13.971.810,- Ft) a következő okok miatt:

- gyógykezelés költsége
- gyógyszerköltség
- gyógyszerműveg kiváltása
- elmaradt közüzemi számlák kifizetéséhez
- születendő gyermek fogadásához szükséges kelengye megvásárlására
- gyógyászati segédeszköz megvásárlására
- jövedelem hiánya
- elhunyt hozzátartozó eltemettetése.

A rendkívüli települési támogatásban részesültek közül **2022. évben 136 fő kapott kiskorú részére rendkívüli települési támogatást** (szemüvegvásárlás, orvosi kezelés, tápszer, születendő gyermek fogadásához szükséges kelengye megvásárlása, kapcsolattartás, gyógyszer, iskolai tanulmányokkal kapcsolatos költségek, gyógyászati segédeszköz).

A 2022. évben összesen 38 fő rendkívüli (eseti) települési támogatás iránti kérelmét kellett elutasítani. Az elutasítások oka, hogy a beadott dokumentumok alapján nem volt megállapítható a létfenntartást veszélyeztető rendkívüli élethelyzet, vagy a kérelmező egyáltalán nem mellékelte igazolást, valamint az egy főre jutó jövedelem meghaladta a rendeletben foglalt jövedelemhatárt.

A rendkívüli (eseti) települési támogatást kérelmezőkre vonatkozó általánosítható adat a rossz anyagi helyzet. Hajdúhadházon a támogatott családok több mint felében a szülők munkanélküli ellátásokból élnek illetve nem rendelkeznek semmilyen jövedelemmel, ezért egy-egy váratlan kiadás, betegség, magasabb közüzemi számla létfenntartási gondokat okozhat.

2. A 65. év felettiek (idősek) támogatása

Az önkormányzati rendelet 7. § (15) bekezdése alapján, a rendkívüli települési támogatás keretében 2022. évben egy alkalommal, a rászorultságot megalapozó nyilatkozat alapján 10.000.-Ft összegű támogatásban részesültek azok a **65. életévüket a tárgyévben betöltött személyek**, akiknek a háztartásában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hatszorosát és

- a) Hajdúhadházon – *tárgyév október 31. napjáig* – *legalább 6 hónapja* érvényes lakóhellyel rendelkeztek, de más településen nincs bejelentett tartózkodási helyük, vagy
- b) más településen érvényes lakóhellyel rendelkeztek, de Hajdúhadházon - tárgyév október 31. napjáig - legalább egy éve bejelentett tartózkodási hellyel rendelkeztek.

A támogatásban a 2022. évben 1609 fő részesült. A felhasznált összeg: 16.090.000,- Ft.

3. Ebek oltása, chippelése, ivartalanításának támogatása (természetben nyújtott rendkívüli települési támogatás)

A rendkívüli települési támogatás keretében **természetben nyújtott** ellátást lehetett kérni az oltással és transzponderrel nem rendelkező ebek tulajdonosának az **oltás és a transzponder beültetés költségére, valamint az ebek ivartalanítására.**

Ebek oltására, transzponder beültetés költségére a 2022. évben összesen 9 db kérelem érkezett be, 15 eb kapott oltást és chipet.

Ebek ivartalanítására a 2022. évben nem érkezett be kérelem.

Az ebek oltására, chippelésére, ivartalanítására a 2022. évben összesen 80.000,- Ft került felhasználásra. Elutasító döntés nem volt.

4. Közművesítési támogatás

A rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott **közművesítési támogatásban** (ivóvíz/szennyvíz bekötéséhez) a 2022. évben 145 fő részesült, összesen 14.600.000,- Ft került kifizetésre. Elutasításra 15 fő esetében került sor, ebből:

- 6 fő esetében azért, mert a kérelmező nem volt tulajdonosa az ingatlandnak,
- 3 fő esetében azért mert nem a kérelmező valósította meg a bekötést,

- 2 fő esetében a kérelmező az ingatlan haszonélvezője volt,
- 2 fő esetében a jövedelem magasabb volt a rendeletben meghatározott összegnél
- 2 fő esetében nem új bekötés volt.

5. Vis maior támogatás

A rendkívüli települési támogatás keretében nyújtott vis maior támogatás adható annak a természetes személynek, akinek a tulajdonában álló és általa életvitelszerűen lakott, bejelentett lakóhelyül vagy tartózkodási helyül szolgáló Hajdúhadház közigazgatási területén lévő lakásában vagy lakóházában vis maior miatt anyagi kár keletkezett, mely káresemény miatt a lakás vagy lakóház

- a) megsemmisült vagy lakhatásra alkalmatlanná vált, vagy
- b) oly mértékben károsodott, ami azonnali helyreállítást igényel.

Vis maior támogatásban a 2022. évben 2 fő részesült, összesen 160.000,- Ft került kifizetésre. Kérelem elutasítására nem került sor.

2.3.2. Települési támogatáson kívüli egyéb önkormányzati támogatások

Hajdúhadház Város Önkormányzata a 2022. évben a települési támogatásokon kívül számos egyéb önkormányzati támogatást nyújtott a hajdúhadházi lakosok részére, mely támogatások közül a gyermekvédelmi beszámolóban a fiatalok lakáshoz jutásának támogatását, az otthonteremtési támogatás helyi támogatását és a Családi Portaprogram-Szociális Földprogram 2022. évi adatait szeretnénk részletesebben bemutatni.

Fiatalok lakáshoz jutásának helyi támogatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatásának szabályait a 15/2015. (III.26.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: rendelet) állapította meg.

A rendelet alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a fiatalokat hajdúhadházi lakástulajdonuk megszerzéséhez, bővítéséhez támogatásban részesítheti. A rendelet célja, hogy elősegítse a fiatalok lakáshoz jutását, lakhatási problémájuk megoldását.

Hajdúhadház Város Önkormányzata egyszeri vissza nem térítendő támogatást nyújt a rászoruló fiatalok részére Hajdúhadház város közigazgatási területén belül

- új lakás felépítéséhez,
- új lakás megvásárlásához,
- legalább 5.000.000,- Ft értékű, komfortos használt lakás megvásárlásához,
- minimum 8 m²-es nagyságú lakószobával történő lakásbővítéséhez.
- egyszerű bejelentési eljáráshoz kötött, minimum 8m²-es tetőtéri lakószoba kialakításához.

A támogatás mértéke:

- a) új lakás építése és új lakás vásárlása esetén: 2.000.000,- Ft
- b) lakás bővítése esetén 300.000 forint,

c) használt lakás vásárlása esetén 500.000,- forint.

Fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatásában a 2022. évben 32 fő kérelmét támogattuk. Elutasításra 5 fő esetében került sor, 1 fő esetében magasabb volt a jövedelem, 3 fő pedig 150 napot meghaladóan nyújtotta be kérelmét. 1 fő esetében a megvásárolt ingatlan komfortfokozata nem érte el a rendeletben meghatározott előírást.

Fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatására a 2022. évben összesen 19.500.000,- Ft került kifizetésre.

Otthonteremtési támogatás helyi támogatása

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete az otthonteremtés helyi támogatásának szabályairól a 19/2022.(VI.30.) önkormányzati rendeletében (a továbbiakban: Rendelet) rendelkezett. **A támogatás 2022. július 1. napjától került bevezetésre.**

Az önkormányzati rendeletben foglaltak alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a Hajdúhadház közigazgatási területén új lakást építő vagy új építésű lakást vásárló természetes személyeket a lakásépítéshez, lakásvásárláshoz kapcsolódóan otthonteremtési támogatásban részesítheti. Az önkormányzati rendelet célja, hogy elősegítse az új lakáshoz jutást, új lakás építést.

Hajdúhadház Város Önkormányzata egyszeri vissza nem térítendő otthonteremtési támogatást nyújt a Hajdúhadházon élő vagy Hajdúhadházon letelepedni szándékozó természetes személy részére, aki a Hajdúhadház város közigazgatási területén belül lévő ingatlan tulajdonosaként az ingatlana területére új lakást épít, vagy új építésű lakást vásárol.

Az otthonteremtési támogatás mértéke 2.000.000,- Forint. A támogatás az új lakás építéséhez vagy az új építésű lakás vásárlásához szükséges saját erő kiegészítésére szolgál.

Támogatásra a Hajdúhadház Város közigazgatási területén új lakást építő vagy új építésű lakást vásárló szociálisan rászoruló személyek jogosultak.

Nem állapítható meg otthonteremtési támogatás:

- ha a kérelmező és házastársa (élettársa) már részesült e rendelet szerinti támogatásban,
- ha a kérelmező vagy házastársa (élettársa) Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a fiatalok lakáshoz jutása helyi támogatásának szabályairól szóló 15/2015. (III.26.) önkormányzati rendelete 3. § a) vagy b) pontja szerint új lakás felépítéséhez vagy új lakás megvásárlásához támogatásban részesült,
- ha a Képviselő-testület által a támogatás céljára biztosított keretösszeg elfogyott.

A támogatás új lakás építése esetén csak akkor állapítható meg, ha az építkezés helyszínénél szolgáló ingatlan területén a támogatás mértékének megfelelő összegű építőanyag rendelkezésre áll vagy az alapozás elkészült szerelöbetonnal és az e-napló megnyitásra került. A támogatás csak olyan kérelmező részére nyújtható, akinek az önkormányzattal szemben semminemű tartozása nem áll fenn.

Az otthonteremtési támogatás helyi támogatásában 2022. évben 4 fő kérelmét támogattuk. Elutasításra nem került sor. 2022. évben összesen 2.000.000,- Ft került kifizetésre.

Családi Portaprogram-Szociális Földprogram

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testületének a helyi szociális földprogramról szóló 25/2020. (XI.05.) önkormányzati rendelete alapján Hajdúhadház Város Önkormányzata a szociálisan rászoruló személyek részére természetbeni ellátásként a 2022. évben is megvalósította a Családi Portaprogram-Szociális földprogramot. **A Családi Portaprogram-Szociális földprogram célja**, hogy elősegítse a szociálisan hátrányos helyzetű, rászoruló emberek, családok konyhakertjeinek megművelését, hozzájáruljon a kisállattartási gyakorlat megerősítéséhez, ezáltal az érintett személyek, családok megélhetésének elősegítéséhez, életminőségének javulásához, az önellátás alapjainak megszilárdulásához, önálló egzisztenciateremtési esélyeinek növeléséhez.

A 2022. évi Családi Portaprogram-Szociális földprogramban az a személy vehetett részt:

- a) akinek legalább egy éve bejelentett lakóhelye vagy tartózkodási helye van Hajdúhadházon, és legalább 100 m²-es konyhakerti növénytermesztésre alkalmas területtel és állattartásra alkalmas feltételekkel és udvarral rendelkezik **és**
- b) egészségkárosodási és gyermekfelügyeleti támogatásban vagy
- c) foglalkoztatást helyettesítő támogatásban, vagy
- d) rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesül vagy**
- e) olyan megváltozott munkaképességű, akinek egészségügyi állapota a programban való részvételét lehetővé teszi vagy
- f) azon nyugdíjszerű ellátásban részesülő személy, akinek családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 400%-át vagy
- g) álláskeresői járadékban vagy nyugdíj előtti álláskeresői segélyben részesül vagy
- h) közfoglalkoztatott vagy
- i) olyan szociálisan rászoruló személy, akinek a családjában az egy főre jutó havi nettó jövedelem nem haladja meg az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének hatszorosát.

A Családi Portaprogram-Szociális földprogram keretében a 2022. évben 373 kérelmet nyújtottak be. Az előírásnak **361 fő** kérelmező felelt meg, részükre **20 db előnevelt csirke, 2 zsák csirkenevelő táp, 4 csomag vetőburgonya, és 1 zsák műtrágya, valamint 2 kg dughagyma, 4 csomag vetőborsó, 2 csomag bokorbab került kiosztásra.** A Családi Portaprogram -Szociális földprogram keretében felhasznált támogatás összesen: **14.837.014,- Ft.**

Összesen 12 kérelem került elutasításra, mert nem volt előkészítve veteményezésre a földterület, illetve kisállat tartására alkalmatlanok voltak a körülmények.

2.4. A gyermekétkeztetés megoldásának módjai

Hajdúhadházon a gyermekétkeztetésben három konyha (a Hajdúvitéz Nonprofit Kft. által működtetett) és a Hajdúhadházi Bölcsőde konyhája vett részt. Kettő konyha az iskolai nevelésben részt vevő, egy konyha az óvodai nevelésben, egy konyha a bölcsődei nevelésben résztvevő gyermekek számára főz.

2.4.1. Hajdúhadházi Városi Óvoda (székhely)

A Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő Hajdúhadházi Városi Óvoda 4242 Hajdúhadház, Szilágyi Dániel utca 2-4. szám alatti székhelyén a 2021/2022. *nevelési év* végén (2022. augusztus 31-én) 175 férőhelyen 180 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 103 %-os volt. Összesen 180 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 150 gyermek részesült.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda székhelyén a 2022/2023. *nevelési évben* (2022. október 1-jén) 175 férőhelyen 192 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 110 %-os volt. Összesen 192 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 131 gyermek részesült.

2.4.2. Hajdúhadházi Városi Óvoda Petőfi Utcai Telephely

A Hajdúhadházi Városi Óvoda 4242 Hajdúhadház, Petőfi utca 1/A. szám alatti telephelyén a 2021/2022. *nevelési év* végén (2022. augusztus 31-én) 175 férőhelyen 174 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 99 %-os volt. Összesen 174 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 150 gyermek részesült.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda Petőfi utcai telephelyén a 2022/2023. *nevelési évben* (2022. október 1-jén) 175 férőhelyen 180 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 103 %-os volt. Összesen 180 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 104 gyermek részesült.

2.4.3. Hajdúhadházi Városi Óvoda Bercsényi Utcai Telephely

A Hajdúhadházi Városi Óvoda 4242 Hajdúhadház, Bercsényi utca 23. szám alatti telephelyén a 2021/2022. *nevelési év* végén (2022. augusztus 31-én) 150 férőhelyen 169 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 113 %-os volt. Összesen 169 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 117 gyermek részesült.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda Bercsényi utcai telephelyén a 2022/2023. *nevelési évben* (2022. október 1-jén) 150 férőhelyen 173 gyermek volt, így a férőhelyek kihasználtsága 115 %-os volt. Összesen 173 gyermek vett részt a gyermekétkeztetésben, ebből az összes gyermek ingyenes étkeztetésben részesült. Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben 111 gyermek részesült.

A fenti adatokból kitűnik, hogy a Hajdúhadházi Városi Óvoda székhelye és telephelyei magas kihasználtsággal működnek.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda székhelyén és telephelyein jelentős feladat hárul az óvodapedagógusokra az esélyteremtés és a hátránykompenzálás területén, mivel az óvodába

jelenleg járó 545 fő gyermekből 353 fő (2022.10.01-jén) 387 fő (2023.04.13-án) halmozottan hátrányos helyzetű családból érkezik. Ez a tény teszi szükségessé, hogy külső szakembereket is bevonjanak az óvodai nevelés támogatása érdekében, mint pszichológus, logopédus, gyógypedagógus.

2018. szeptember elsejétől a Hajdúhadházi Városi Óvoda félállású óvodapszichológust foglalkoztat, aki szintén segíti a pedagógusok munkáját és telephelyenként 30-40 gyermekkel foglalkozik egyéni és csoportos formában. A sajátos nevelési igényű gyermekeknek az óvoda a törvényi előírásnak megfelelően biztosítja a gyógypedagógus által a külön fejlesztést.

Az intézmény 2021. decemberétől főállásban gyógypedagógus szakembert foglalkoztat, aki biztosítja a logopédiai fejlesztést a nagycsoportos korú gyerekek számára, illetve a gyógypedagógiai fejlesztést a sajátos nevelési igényű gyerekek számára.

A speciális szakemberek mellett a Hajdúhadházi Városi Óvoda mindkét telephelyén és a székhely intézményben is összesen három fő gyermekvédelmi felelős is segíti a hatékony gyermekvédelmi munkát. Rendszeresen akítvan részt vesznek a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ által szervezett szakmaközi egyeztetéseken.

Az intézményben egyre több kevert specifikumú, autisztikus tünetekkel élő gyermeket nevelnek, ez a szám évről évre emelkedik a 2022/2023-as nevelési évben 11 fő SNI és 31 fő BTMN igényű gyermek van integráltan a csoportokban.

A Hajdúhadházi Városi Óvoda tapasztalatai szerint Hajdúhadházon megnövekedett az Egyházi Nevelőszülői Hálózatokban dolgozók száma, amelynek eredménye lett, hogy év közben is jelentős számban vesznek fel ideiglenes elhelyezés keretein belül nevelőszülőkhöz helyezett óvodás korú gyerekeket. Ez a tény külön feladatot ró az intézmény dolgozóira, hiszen a nevelőszülő mellett a gyermekekhez kijelölt gyámokkal is tartaniuk kell a kapcsolatot. Az intézmény jelenleg 37 fő nevelőszülő gyermekről gondoskodik.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított szociális segítő munkatárs szintén nagy segítséget jelent a hátránykompenzálásban.

Az intézmény együttműködik civil szervezetekkel, társintézményekkel pl.: Hajdúvitéz Nonprofit Kft., Kertbarát Kör Egyesület, Hagyományörző Lovas Klub, Fogadj Örökbe Egy Óvodát, Bogárháton Alapítvány, Hajdú Gondoskodó Szolgálat, Integrált Személyiségfejlesztő Óvoda Alapítvány.

A civil szervezetekkel történő közös munka is jelentősen segíti a hátránycsökkentő munkát az óvodai élet mindennapjaiban. A civil szervezetek programokkal és eszközökkel támogatják az intézményt.

2.4.4. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola 2022. október 1. napján fennálló statisztikai adatai alapján az intézményben 1040 gyermek tanult, melyből az alsó tagozatok tanulók száma 596 fő (57,3 %), a felső tagozatos tanulók száma 444 fő (42,7 %).

A 2022. évi statisztikai adatok alapján a tanulólétszám megoszlása a következőképpen alakult:

Feladatellátási hely	Férőhelyek száma	Tanuló létszám	Kihasználtság
Bocskai tér 14. szám	570	545 fő	96 %
Szilágyi Dániel u. 2-4. szám	500	462 fő	92 %
Rákóczi utca 50. szám	80	33 fő	41 %

Az intézményben **2022. január 1-2022. december 31.** közötti időszakban **1236** fő vett részt az intézményi gyermekékeztetésben, melyből 100 %-os támogatásban részesült (ingyen étkező) **1134** fő, 50 %-os támogatásban **31** fő és teljes térítési díj megfizetésére volt köteles **71** fő.

Kiemelt figyelmet igénylő gyermekek, tanulók:

- különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók száma összesen: 768 fő (a tanulók 73,8 %-a)
 - sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: 64 fő, ebből 33 fő beintegrált
 - beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló: 304 fő (a tanulók 29,2 %-a)
 - kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: Alapfokú művészeti oktatásra jár: 400 fő, ebből kiemelten tehetséges a tanulók 38,5 %-a.
- a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos / halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek száma: 485 fő a tanulók 46,6 %-a (3H), 1 %-a (2H).

Egyéni tanrendben tanulók száma 19 fő.

Az egyéni tanrendben tanulói jogviszonyt szakértői és orvosi szakvélemény alapján biztosítják, melyet a szülő az Oktatási Hivataltól igényelhet.

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülők száma: 713 fő (a tanulók 68,5 %-a)

Iskolaotthonos gyermekek száma: 596 fő (a tanulók 57,3 %-a)

Tanulósobai foglalkozást igénybe vevő gyermekek száma: 57 fő

Az oktatási intézmény által nyújtott egyedi, sajátos szolgáltatások típusa, a szolgáltatást igénybe vevő gyermekek száma: (Korrepetálások, felzárkóztató foglalkozások, fejlesztőpedagógiai foglalkozások, stb.)

- korrepetáláson és felzárkóztató foglalkozáson 450 fő vett részt. 30 fő vesz részt magyar nyelv és irodalomból, matematikából és idegen nyelvből.
- fejlesztő foglalkozásokon a tanulók közül 304 fő vesz részt, ők azok, akik beilleszkedési - magatartási vagy tanulási nehézséggel küzdenek. Őket a Szakszolgálaton és iskolán belül alkalmazott fejlesztőpedagógusok fejlesztik.
- ezen kívül a beintegrált SNI-s tanulókat – 31 fő heti 2 illetve 3 alkalommal kiscsoportos formában fejlesztik gyógypedagógusok.
- A Rákóczi úti tanulók (33 fő) heti 3, ill. 4 rehabilitációs foglalkozáson vesznek részt.

Logopédiai foglalkozáson 2022. első felében 30 tanuló vett részt, de szeptembertől kb. 72 és 80 tanulót fejlesztettek.

- Pszicho-gondozást a szülők támogatásával 45 tanulónak kértek az iskolai pszichológustól. Egyszeri tanácsadáson 83 fő, csoportfoglalkozásokon 33 fő vett részt. Két évfolyamban több magatartási problémával küzdő tanulóhoz segítséget kértek a szakszolgálatától. Az iskolapszichológus 2018. decemberétől kezdve van jelen az intézményben, aki megkönnyítette, hogy a magatartási problémákat intézményen belül próbálják kezelni és megoldani, s ennek a megoldásában nagy segítséget nyújt az iskolai szociális segítő szakember munkája is.

Sajnos az évisméltó elsős tanulók közül több tanulót ismételtelen nem lehet bevonni a mindennapos iskolába járásba. Őket további pszichiátriai kivizsgálásra küldték. A pszicho-gondozás hosszú folyamat. A szülők, bár bejegyzésüket adják, együttműködésük nem jellemző, nem mennek el már az első megbeszélésre sem. Számtalan esetben tapasztalják, hogy a szakvizsgálatokra anyagi okok miatt nem tudják elvinni (ha a vizsgálati időpont hónap végére esik), vagy a kiírt gyógyszert nem adják be gyermeküknek, ami tovább súlyosbítja a tanulók napközbeni magatartását, viselkedését.

Az ötödik évfolyamon elkezdődött a tehetségszűrés, amit a szakszolgálat pszichológusa vizsgált, s ami szintén egy hosszabb folyamat. Az előszűrés már lezajlott, jelenleg a másodikkörös teszteken vesznek részt a tanulók. A tehetségesnek bizonyult tanulókról szakvélemény készült.

A látogatott családok száma:

Fontos és hasznos a családokkal való személyes találkozás, sok háttérinformációt tudnak meg a gyermekekről és az adott problémákról egyaránt.

Jellemző, hogy a szülők az intézmény munkatársától informálódtak gyermekük igazolatlan hiányzásairól, vizsgálati időpontokról, magatartási gondjairól. Az intézmény munkatársainak tapasztalatai szerint, nem minden szülő tud megfelelően a szülői kötelezettségnek megfelelni, s e mögött a szülők tudatlansága, iskolázatlansága, érdektelensége is állhat. A családok megkeresése a fentiekén kívül a felszólító, a szülői értesítő, hivatalos levelek átadása miatt is szükséges volt. A szülők a legtöbbször együttműködtek. A szülőkkel való kapcsolattartás jónak mondható, bár önmaguktól kevesen érdeklődnek gyermekük tanulmányai, magatartása, eredményei felől. Általában elmondható, hogy kérésre, telefonhívásra vagy ellenőrzőben/üzenő füzetben jelzésre felkeresik az érintett pedagógusokat. Az alsós évfolyamokon hatékonyabbnak tűnik a szülői együttműködés, a felsős szülők kevésbé érdeklődőek, s már nem ellenőrzik gyermekük felszereléseit, tanulmányi munkáját.

A szülőkkel a fentiekén kívül fogadóórákon és szülői értekezleteken tartják a kapcsolatot. Szülői értekezletet év elején, szeptemberben, majd novemberben és félévkor, januárban tartottak a nevelők. A szülők fogadóórán keresztül mind a nevelőkkel, szaktanárokkal, osztályfőnökökkel és a szociálpedagógussal is beszélhetnek, tájékoztatást kaphatnak gyermekükről. Tény, hogy nem mindig a megadott időpontban keresik a nevelőket, de mégis előrelépés, hogy érdeklődnek és próbálnak együttműködni az iskolával, a pedagógusokkal.

A tanuló közösségben tapasztalt problémák száma:

anyagi	Felszereléseik hiányosságában mutatkozik meg (tanulók 80%-a!!!)
gyermeknevelési	Számonkérés hiánya, gyerekek hazugságainak elfogadása, szülői kötelezettségek nem ismerése, iskolai lógások – napi számonkérés nincs meg, a szülő „falaz” a gyerekeknek. A szülők pakolják a tanulók tanfelszereléseit a táskájukba. kb.: 40%
gyermekintézménybe beilleszkedési	beilleszkedési zavar megállapítva: a tanulók 30 %-ánál
magatartászavar, teljesítményzavar	aktivitás és figyelemzavarral küzd a tanulók 60 %-a Ezen kívül sok magatartási probléma, kulturálatlan beszéd kb. 80 %-ban.
családi konfliktus, párkapcsolati	
életviteli	A szülőknek nincsen hónap végén pénzük. A tanulóknak nincs biztosítva az alapvető szükséglete pld. reggeli nélkül kezdi a napját kb. 70 %. A napirend, rendszeresség hiánya kb. 90 %-uknál figyelhető meg.
elhanyagolás	Kb. 20 súlyosan elhanyagolt tanuló van.
bántalmazás	közösségi hálók jogtalan használata begyűrűzik az iskolába
fogyatékoság, retardáció	SNI-s tanulók a Rákóczi épületben 33 fő
szenvedélybetegség	alkoholfogyasztás cigarettázás gyógyszerszedés
egyéb problémák	rongálások 30 alkalom

Szakemberek bevonása:

- Védőnők hatékony munkája prevencióban, a problémák megoldásában
- Gyermekorvosokkal szoros együttműködés, tájékoztatás a tanulók hiányzásáról.
- Iskolai szociális segítő munkája a prevencióban, problémák kezelésében, családsegítő és gyermekjóléti szolgálattal történő kapcsolattartásban.
- Szakszolgálathoz küldött tanulók kb. 250 fő kontroll és új vizsgálat iránti kérelmek benyújtása.
- Szakértő Bizottsághoz küldött tanulók 20 fő
- Pszichológushoz küldött tanulók 140 fő
- Gyermekpszichiátriára küldött és járó tanulók 30 fő
- Szemészetre, fül-orr-gége szakrendelésre, hallásvizsgálatra küldött tanulók közül sokan még nem mentek el.

Az oktatási intézmény munkatársainak tapasztalatai szerint sok esetben nem viszik el a kontroll vizsgálatra a tanulókat, főleg akkor fordul elő, ha a vizsgálat dátuma hónap végére esik. Sok tanulónak a gyermekpszichiátriára kértek időpontot a viselkedésük, magatartási problémáik, dühkitöréseik miatt. Több tanuló esetében megfigyelhető, hogy többször kell új időpontot kérni, mert nem mentek el a vizsgálatra. Ugyanakkor problémát jelent az is, hogy hiába mentek el, nem adták be rendszeresen a gyermeknek a gyógyszert, az orvos szakvéleményét felülbírálták. Ilyen esetben az intézmény munkatársai jelzéssel éltek az esetmenedzser felé.

***Jelzések a Család- és Gyermekjóléti Központ, a Járási Gyámhatóság,
Igazgatásrendészeti Alosztály felé***

2022	Első félév	Második félév
Összes jelzés	914 jelzés 250 tanuló	1480 jelzés 288 tanuló
Felszólítás tanulók száma	158 tanuló	146 tanuló
Szülői értesítő db / fő	68 fő 130 db	191 fő 438 db
Problémajelző db / fő	165 fő 321 db	263 fő 531 db
Feljelentés db/fő	56 fő 85 db	106 fő 138 db
10 órás jelzés	118 tanuló	117 tanuló
30 órás jelzés	62 tanuló	70 tanuló
50 órás jelzés	40 tanuló	40 tanuló

Az iskola együttműködése más intézményekkel, szervezetekkel

Az oktatási intézmény a *Hajdúhadházi Család-és Gyermekjóléti Központtal* hatékonyan együttműködik.

Előrelépés, hogy voltak olyan osztályfőnökök, akik szinte heti rendszerességgel éltek a kapcsolattartási lehetőségek valamelyikével. pl.: telefonálás probléma esetén, tanács kérése, iskolai szociális segítő bevonása stb.

Az esetmegbeszéléseken a pedagógusoknál is javuló tendenciát mutat a személyes részvétel. Hatékonyság céljából fontos, hogy személyesen legyenek jelen az osztályfőnökök az esetmegbeszéléseken. A szülők többsége részt vett ezeken a megbeszéléseken, s így tudnak közös célt kitűzni.

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság Igazgatásrendészeti Alosztályának küldik az igazolatlan hiányzásokból adódó feljelentéseket.

A Gyámhivattal az igazolatlan hiányzásokkal kapcsolatban működnek együtt.

Az intézmény együttműködik a településen működő civil szervezetekkel, a Hajdúvitéz Nonprofit Kft-vel, Hajdúhadházi Kosárlabda Klubbal, Hajdúvitéz Sportegyesülettel.

2.4.5. Szünidei gyermekétkeztetés

2022. évben háromszor volt Hajdúhadházon jogszabály alapján történő szünidei gyermekétkeztetés. A tavaszi szünidőben 860 fő, a nyári szünidőben 1273 fő, míg a téli szünidőben 1232 fő kapott ingyenes meleg főétkezést.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások

3.1. Gyermekjóléti szolgáltatás

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatokat Hajdúhadházon a Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő **Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ** (4242 Hajdúhadház, Béke utca 54/B. szám) látja el.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ alaptevékenységei:

1. Család- és Gyermekjóléti szolgáltatás (Hajdúhadház város közigazgatási területén)
2. Család- és Gyermekjóléti Központ (Hajdúhadházi Járás egész területén)
3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ személyi feltételei:

A szervezeti egységek létszáma, feladatkörök

Család és Gyermekjóléti Szolgálat		Család és Gyermekjóléti Központ	
		Intézményvezető/esetmenedzser	1 fő
Szakmai vezető/családsegítő	1 fő	Szakmai vezető/esetmenedzser	1 fő
Családsegítő	9 fő	Esetmenedzser	6 fő

	Szociális asszisztens	1 fő
	Óvodai – iskolai szociális segítő	4 fő
	Szociális diagnózist készítő esetmenedzser	1 fő

A Központnál jelenleg 3 betöltetlen álláshely van, 1 fő GYED-en lévő munkatárs helyettesítése nem megoldott. 2022 évben az intézményben 3 fő munkaviszonya szűnt meg, a szakemberek pótlására csak részben került sor. A fluktuáció oka továbbra is a megnövekedett munkateher és a problémák súlyossága. A szakemberek pótlása egyre nehezebb feladatot jelent, nagyon sok a pályaelhagyó szakember és a főiskolai képzéseken alig van hallgató. A munkaerőhiány miatt többletfeladat nehezedik a munkavállalókra, a szolgálat szakmai vezetése 2021. február óta nem megoldott, azt az intézményvezető látja el jelenleg is, azonban a kollégák elhivatottsága miatt a feladatellátás továbbra is megfelelő szakmai színvonalon történik. A határidők csúszása a kliensek együttműködési készségének hiányára vezethetőek leginkább vissza, bár az is tény, hogy a gondozotti létszám a jogszabályban előírtaknál közel 50 %-al magasabb jelenleg több kollégánál.

Az intézmény tárgyi feltételei:

Az intézmény minden szakmai követelménynek maximálisan megfelel. Biztosítva van a kliensek számára a segítő beszélgetésekhez szükséges intim környezetet, a várakozás. Az intézményben elkülönül egymástól a két szakmai egység a dolgozó szobák és az ügyfélfogadó helyiségek tekintetében. A közösségi helyiségek közös használatban vannak. A technikai felszerelés megfelelő, minden dolgozó saját számítógéppel rendelkezik, az ügyfélfogadásra kijelölt irodák szintén számítógéppel, internettel, megfelelő technikai berendezéssel felszereltek. Karbantartásuk folyamatos.

Az épület tömegközlekedéssel és egyénileg is jól megközelíthető, bár eléggé kiesik a városközponttól. Akadálymentesítése a törvényi feltételeknek megfelel.

Az intézmény ügyfélfogadása:

Hétfő	8-12 óráig
Kedd	8-12 óráig
Szerda	8-15 óráig
Csütörtök	8-12 óráig
Péntek	8-12 óráig

Az ügyfélfogadási időn túl is fogadják azokat a klienseket, akik munkából érkeznek és másképp nem tudnák megoldani az intézménnyel való kapcsolattartást, vagy ügyintézéshez kérnek segítséget.

Az intézmény munkatársai rendszeresen végeznek családlátogatást, melyhez használják az intézmény kerékpárjait és az Önkormányzat által heti háromszor biztosított személygépjárművet.

1. Család- és Gyermekjóléti szolgálat:

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény (Szociális törvény) 64.§-a szerinti **családsegítés** feladatait: a szolgáltató működési területén a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítségre szoruló személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, valamint az életvezetési képesség megőrzése céljából nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat ellátja továbbá a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekevédelmi Törvény) 39. §-a és 40. §-a szerinti **gyermekjóléti szolgáltatási feladatokat**: a szolgáltató működési területén a gyermek testi és lelki egészségének, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, a családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családjából történő kiemelésének a megelőzéséhez nyújtott szolgáltatás biztosítása.

A családsegítés és gyermekjóléti szolgáltatás feladatait tájékoztatás nyújtásával, szociális segítőmunkával, valamint más személy, illetve szervezet által nyújtott szolgáltatások, ellátások közvetítésével látja el. A családsegítés és a gyermekjóléti szolgáltatás elősegíti a szociális munka eszközeivel és módszereivel (családgyógyítás) a problémák komplex módon való kezelését, a családokban jelentkező működési zavarok ellensúlyozását, mely magába foglalja a megelőzést, a probléma feltárását, a problémamegoldást. Módszerek: információnyújtás, tanácsadás, ügyintézésben segítségnyújtás, adományok közvetítése.

A családok segítése érdekében veszélyeztetettséget és krízishelyzetet észlelő jelzőrendszert működtet. A jelzőrendszer havonta egy alkalommal szakmaközi egyeztetésen találkozik, ahol a különböző jogszabályokat az aktuális problémákat egyeztetjük, a felmerült szükségletekre megpróbálunk megoldást találni. 2022-ben 10 alkalommal került erre sor, főleg a fejtetvesség és fertőző bőrbetegségek, az otthoni ápolásra szoruló személyek problémái kapcsán. Az elmúlt időszakban az igazolt és igazolatlan hiányzások magas száma miatt is rendszeresen egyeztetünk.

Az intézmény szolgáltatásait az ügyfelek igénybe vehetik önkéntesen, vagy a jelzőrendszer által közvetítve, vagy együttműködésre kötelezve. (ügyintézés, egyszeri tanácsadás, alapellátás, védelembe vétel, ideiglenes hatályú elhelyezés, nevelésbe vétel)

Az *ügyintézés* során segítséget kaphatnak hivatalos ügyek intézésében, pénzügyi-tervezési ellátásokhoz való hozzájutásban, információ nyújtás, tanácsadás, adományozás stb.

Az intézmény rendszeresen részt vesz az RSZTOP program keretében megvalósuló tartós élelmiszerelosztás végrehajtásában. Az értesítő levelek nyomtatásában, postázásában, a helyszíni biztosításában. Havonta közel 280 fő gyermek részesül csomagban.

A Magyar Élelmiszerbank Egyesület Élelmiszermentés programjában az intézmény évek óta folyamatosan részt vesz, sikerült hatékony és sikeres együttműködést kialakítaniuk. Az új lehetőségnek köszönhetően 2021. februárja óta már nem 2 hetente, hanem minden héten 1 alkalommal szerdán az intézmény szolgáltatásait igénybe vevők és a város lakossága között alkalmanként kb. 150-300 kg mennyiségű mentett élelmiszer (zöldség, gyümölcs, pékáru) került kiosztásra. Az intézmény munkatársai a **2022-ben összesen 12.690 kg élelmiszert adtak át 6.434 fő kliensnek 15.127.348 Ft értékben. Az élelmiszermentés megvalósítása során a fenntartó a szállításban működik közre.**

2022 évben 4 fő önkéntes végzett az intézményben közérdekű önkéntes munkát, 10 fő pedig iskolai közösségi szolgálatot teljesített összesen 741 órában.

Az intézmény a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal Hajdúhadházi Járási Hivatal Foglalkoztatási Osztályával együttműködve letöltő helyet biztosít azok számára, akik a szabálysértési pénzbírságukat nem megfizetni, hanem ledolgozni szeretnék. **2022-ben 9 fő összesen 386 órát dolgozott az intézményben, hivatalsegéd és eljáró munkakörben.**

2022-ben a család- és gyermekjóléti szolgálat forgalmi adatai:

A szakemberek a személyes találkozás mellett törekednek a telefonos és az elektronikus úton történő kapcsolatfelvételre, egyre több kliens használja az intézmény közösségi oldalán történő privát üzenetküldés lehetőségét.

A szolgálat forgalmi adatai (Halmazott adat!)

Sor-szám	Forgalmi adatok	Kapcsolatfelvételek száma	Fő	Családok száma
01	Éves forgalom	22 608	2 261	1 047

Ellátottak számára vonatkozó adat

Sor-szám	Ellátotti adatok	Fő	Családok száma
01	Tárgyévben a szolgálatnál megfordult rég i kliensek száma	1 790	852
02	Tárgyévben a szolgálatnál megfordult új kliensek száma	471	350
03	Összesen (01+02 sor)	2 261	1 047 (Σ 1 202)

**A szolgáltatást együttműködési megállapodás alapján igénybe vevő családok száma
elsődleges probléma szerint és a problémák halmozott száma**

Sor- szám	A probléma típusa	Családok száma az elsődleges probléma szerint	Problémák halmozott száma (db) (elsődlegessel együtt)
		a	b
01	Életviteli	8	82
02	Családi – kapcsolati konfliktus	7	42
03	Családon belüli bántalmazás	6	20
04	Elhanyagolás	13	158
05	Ebből (04-ből): oktatási, nevelési elhanyagolás	2	104
06	Ebből (04-ből): felnőttre vonatkozóan (családi, intézményi)	3	59
07	Gyermekevelési	191	260
08	Gyermekeintézménybe való beilleszkedési nehézség	7	62
09	Magatartászavar, teljesítményzavar	0	2
10	Fogyatékoság, retardáció	0	19
11	Lelki – mentális, pszichiátriai betegség	6	37
12	Szenvedélybetegség	0	4
13	Egészségi probléma, egészségkárosodás következménye	2	16
14	Foglalkoztatással kapcsolatos	0	1
15	Anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő)	15	158
16	Ügyintézésrel kapcsolatos	1	101
17	Információkérésrel kapcsolatos	1	10
18	Egyéb	8	83
19	Összesen (01-04, illetve 07–18 sorok összege)	265	1 055

A szakmai tevékenységek adatai (az év folyamán)

A táblázatban mindenki szerepel, **aki valamilyen szolgáltatást együttműködési megállapodás vagy nem együttműködési megállapodás alapján igénybe vett.**

Sor- szám	Megnevezés	Szakmai tevékenységek halmozott száma	Szolgáltatásban részesülők száma
		a	b
01	Információnyújtás	2 577	583
02	Segítő beszélgetés	2 318	577
03	Tanácsadás	588	283
04	Ügyintézéshez segítségnyújtás	1 216	602
05	Konfliktuskezelés	10	10
06	Kríziskezelés	10	7
07	Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (pénzbeli)	54	45
08	Közvetítés ellátásokhoz való hozzáféréshez (természetbeni)	51	42
09	Közvetítés másik szolgáltatáshoz	33	28
10	ebből (09-ből): Közvetítés átmeneti gondozásba	2	2

11	Közvetítés család- és gyermekjóléti központhoz	6	6
12	Esetkonferencia	55	48
13	Esetmegbeszélés	12	12
14	Esetkonzultáció	1 103	358
15	Sz szakmaközi megbeszélés	1	1
16	Szociális és mentálhigiénés csoportmunka	0	0
17	Egyéni és csoportos készségfejlesztés	0	0
18	Közösségfejlesztés	0	0
19	Környezettanulmány elkészítésében való közreműködés	288	192
20	Családlátogatás	2 773	633
21	Adományközvetítés	1 665	492
22	Hátralékekezelési tanácsadás	0	0
23	Munkavállalási, pályaválasztási tanácsadás	0	0
24	Mediáció	0	0
25	Kapcsolattartási ügyelet	0	0
26	Családterápia	0	0
27	Pszichológiai tanácsadás	10	8
28	Jogi tanácsadás	0	0
29	A nevelési-oktatási intézmény gyermekvédelmi feladatainak segítése	0	0
30	Összesen (01–09, illetve 11–29 sorok összege)	12 770	3 927

Jelzések:

2022 évben 1875 darab jelzés érkezett a szolgálathoz, a jelzéssel érintett személyek száma 946 fő. A legtöbb jelzés a köznevelési intézményekből érkezik igazolatlan mulasztásról és magatartási problémákról. 2022-ben ez 1075 jelzést jelentett, ezt az egészségügyi szolgáltatók - ezen belül is a védőnők - magas számú jelzése követi. Ezek gondozatlan terhességről, oltás elmaradásáról, szociális válsághelyzetben lévő kiskorú várandós anyákról érkezik az intézményhez. Az érintett családoknál közösen is szokott Védőnő, Családsegítő, Gyámügyi Osztály családlátogatást tenni. A szolgálat rendszeresen adományban részesíti az együttműködő várandós anyákat és prevenciós programot szervez a hatékony gyermeknevelői tevékenység elősegítése érdekében.

Az iskolavédőnők fejtetvességről, oltás elmaradásáról, várandós anyák elmaradt terhesgondozásáról küldtek problémajelzést.

A jelzések beérkezését követően esetmegbeszélések, estkonferenciák szervezésére kerül sor, ahol a szakemberek közösen dolgoznak a probléma megoldásán.

Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én a család- és gyermekjóléti szolgálatnál: 390 fő. Ez jelentős növekedést mutat az előző évhez képest.

A család- és gyermekjóléti szolgálat **2022 évben 10 alkalommal szervezett szakmaközi megbeszélést a jelzőrendszeri tagoknak**. Ezek elsősorban a fejtetvesség és fertőző bőrbetegségekkel, várandósok helyzetével, igazolatlan hiányzások kezelésével, nevelőszülőknél élő gyermekek helyzetével kapcsolatos egyeztetések voltak, de ezeken az alkalmakon egyeztetjük a jogszabály változásokat, a városban élő gyermekek helyzetével kapcsolatos problémákat, együttműködéseket, szakmai összefogásokat a veszélyeztetettség megelőzését illetően.

2022. február 22-én tartotta a család- és gyermekjóléti szolgálat az **éves szakmai tanácskozását**, melyen közel 50 fő jelent meg, ezt követően pedig elkészült az éves intézkedési terv, melyet jogszabály szerint március 30-ig kell a szolgálatnak elkészítenie. A jelzőrendszeri tagok az éves intézkedési tervhez az alábbi problémákat sorolták fel, melyek a településen élő gyermekekkel kapcsolatos veszélyeztető tényezők:

Veszélyeztető tényezők	A probléma megoldásához vezető lépések, teendők
Iskolai/óvodai igazolatlan mulasztások	Tudatos gyermeknevelés elősegítése, motiválás, segítő beszélgetések
Szülői elhanyagolás	Tudatos gyermekvállalás ösztönzése, tréning szervezése szülők számára; közös családlátogatások, szülőkkel közös beszélgetések, tájékoztató anyagok készítése
Szakorvosi vizsgálatokon való nem megjelenés, szakértői bizottság vizsgálata, pályaalakalmassági vizsgálatok elmaradása	Helyben ortopéd, szemész szakorvos jelenléte, szakemberek közös kontrollja
Fertőző betegségek jelenléte, fejtetvesség	Egészséges életmódra nevelés, életviteli, felvilágosító programok szervezése, folyamatos közös kontroll
Szenvedélybetegségek jelenléte	Korai felvilágosítás, érzékenyítés, prevenciók előadások, programok szervezése

Veszélyeztető tényezők	A probléma megoldásához vezető lépések, teendők
Felelőtlen gyermekvállalás	Felvilágosító előadások, családi életre nevelés
Agresszív viselkedésmód jelenléte	Rendkívüli tanórák, előadások szervezése
Esetmegbeszélések megvalósulása	„kihelyezett” konzultációk, esetkonferenciák
A mentális problémákkal küzdő gyermekek, személyek száma növekszik	Állandó, a településen elérhető pszichológia szolgáltatás, az intézményekben is.
Higiénés problémák	Felvilágosítás, kontrollálás, „betanítás”; életmód tanácsadás, szociális mosoda létrehozása
Szemetes, elhanyagolt lakókörnyezet, kóbor ebek,	Nagyobb kontroll, több család felszólításra sem tesz eleget
Internet, okostelefon használata	Tájékoztatás, figyelem felhívó előadás, beszélgetések

Veszélyeztető tényezők	A probléma megoldásához vezető lépések, teendők
Szünidei gyermekétkeztetés, rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény szabályainak be nem tartása	Folyamatos értesítés, tájékoztatás
Az elmúlt időszakban megnövekedett az egyedül élő, megfelelő lakhatással nem rendelkező személyek száma	Hajléktalanok nappali ellátásának megszervezése
Szexualitás területén több probléma merül fel	Felvilágosító előadások, szülők bevonása
Iskolai lemorzsolódás	Szülők, szakemberek, pedagógusok együttműködése, folyamatos motiválás
Egyre több az önmagáról gondoskodni nem tudó, 24 órás felügyeletet igénylő személy	Szociális bentlakásos intézmény, átmentő ápolást-gondozást nyújtó intézmény létrehozása
Szakemberek hiánya	Státuszok megtartása, újak kialakítása

Az intézmény prevenciós programjai közül a Tere-Fere Klub működik jelenleg.

Nyári Játsszóházat évente egy alkalommal, a nyári szünet idején szervezik meg. 2022-ben kétszer 1 hét időtartamban szervezték. Az első alkalommal a dolgozó szülők gyerekeinek, a második alkalommal pedig a gondozott családokban élő gyerekeknek.

Tevékenységek: minden nap közös játékkal kezdődött a program, ezt követően kézműves foglalkozások, társasjátékok, udvari játékok, csocsó volt elérhető. Az intézmény munkatársai katonai bemutatót szerveztek, a mentőszolgálat tevékenységének megismerésére nyílt lehetőség, betekintheztek a rendőrség munkájába, megnézheték az épületet belülről is. A szabadban erdei környezetben számháború zajlott, sportprogramok és játszótérezés volt elérhető a gyerekek számára.

2. Család- és Gyermekjóléti Központ

A Család- és Gyermekjóléti Központ ellátja egyrészt a fentebb részletezett Család- és Gyermekjóléti Szolgálat feladatait, másrészt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (Gyermekvédelmi Törvény) 39. § (3a) bekezdése és 40/A. §-a szerinti feladatokat.

- a gyermekvédelmi gondoskodás keretébe tartozó hatósági intézkedésekhez kapcsolódó, a gyermekek védelmére irányuló tevékenységet lát el,
- szakmai támogatást nyújt az ellátási területén működő család- és gyermekjóléti szolgálatok számára, havonta eszmegbeszélést szervez
- a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő önálló egyéni és csoportos speciális szolgáltatásokat, programokat nyújt, amelynek keretében biztosít:

pszichológiai tanácsadást, kapcsolattartási ügyeletet, ennek keretében közvetítői eljárás, családkonzultációt, családterápiát, családi döntéshozó konferenciát.

2022. évi szakmai tevékenységek:

A hatósági ügyekben érintettek statisztikai mutatói

A Család- és Gyermekjóléti Központban a jogerős hatósági intézkedéssel érintettek száma 485 fő. Speciális szolgáltatást igénybe vevők száma 742 fő.

A Család- és Gyermekjóléti Központ illetékességi területe: Hajdúhadházi járás (3 település)

Hatósági intézkedés nyomán gondozott kiskorúak száma:

- védelembe vett: 201 fő
- ideiglenes hatállyal elhelyezett: 5 fő
- nevelésbe vett: 153 fő
- utógondozott: 13 fő

Speciális szolgáltatások nyújtásával az alábbi létszámmal érték el az igénybevevőket:

- készenléti ügyelet: a szolgáltatást biztosítják nyitvatartási időn kívül, hívás és intézkedés 15 alkalommal történt
- kapcsolattartási ügyelet: 207 esetben (36 ellátott)
- Iskolai szociális munka: 425 fő
- pszichológiai tanácsadás: 213 esetben (89 ellátott)
- mediáció: 0 esetben
- szociális diagnózis felvétele 784 esetben (102 ellátott)

A központ forgalmi adatai (tárgyév) (Halmazott adat!)

Sor-szám	Település	Kapcsolatfelvételek száma	Fő	Családok száma
01	Bocskai kert	932	93	67
02	Hajdúhadház	7 629	653	310
03	Téglás	270	78	65
04	Összesen	8 831	824	441

Központ szolgáltatásait igénybe vevő személyek száma nem és korcsoport szerint (fő) (Nem halmazott adat!)

Minden település												
Sor-szám	Igénybevétel módja	Nem, életkor	0-2 éves	3-5 éves	6-13 éves	14-17 éves	18-24 éves	25-34 éves	35-49 éves	50-61 éves	62 éves és idősebb	Összesen (a-i oszlopok)
			a	b	c	d	e	f	g	h	i	j
01	Speciális szolgáltatást igénybe vevők	Férfi	3	32	161	69	7	11	13	8	3	307
02		Nő	8	41	164	70	26	47	58	13	8	435
03		Összesen (01+02 sor)	11	73	325	139	33	58	71	21	11	742
04		Ebből (03-ból):	5	15	33	15	3	9	19	0	1	100

		szolgálat által továbbított/szolgálatról érkező										
05		Ebből(03-ból): jogerős hatósági intézkedéssel érintett	2	12	34	11	2	0	0	0	0	61
06	Jogerős hatósági intézkedésben érintett, esetmenedzseri tevékenységet igénybe vevők	Férfi	19	21	120	63	24	0	0	1	3	251
07		Nő	14	23	116	53	21	0	0	0	7	234
08		Összesen (06+07 sor)	33	44	236	116	45	0	0	1	10	485
+		Család	32	36	159	91	43	0	0	1	10	280 (Σ 372)
09		Ebből (08-ból): szolgálat által továbbított/szolgálatról érkező	10	19	60	16	5	0	0	0	1	111

A család- és gyermekjóléti központ tevékenysége során az alábbi problémák miatt került kapcsolatba a családokkal. A hatósági intézkedés elrendelésének többnyire nevelési probléma, a szülők- család életvitele, magatartási problémák, és elégtelen lakáskörülmények a fő okai. A gyermekek veszélyeztetettségét továbbá a családi konfliktusok, a fizikai- lelki elhanyagolás, valamint fizikai- lelki- és szexuális bántalmazás, valamint anyagi nehézségek okozzák. Kimagasló a tankötelezettség elmulasztásával kapcsolatos problémák mértéke. A veszélyhelyzet alatt megnőtt azoknak a gyerekeknek a száma, akik folyamatosan orvosi igazolással vannak otthon és ez a tendencia azóta sem csökkent.

A veszélyeztetettség megszüntetéséhez kapcsolódó intézkedések, az ahhoz nyújtott szolgáltatások eredményességét nagyban befolyásolja a szülők együttműködési készségének hiánya. Többször kell felkeresni őket személyesen is, mert a kiküldött értesítések nem vagy csak nagyon ritkán jelennek meg az intézményben. Emiatt a hatósági intézkedésekhez kapcsolódó ügyintézési határidő is több esetben csúszik, mert az esetmenedzserek addig próbálkoznak míg a családdal alá nem tudják íratni a szükséges adatlapokat.

Hatósági intézkedésekhez (javasolt és jogerős) kapcsolódó tevékenységek és az ellátott érintettek (kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok) száma
Minden település

Sor-szám	Tevékenység	Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenységek száma (esetszám)		Hatósági intézkedésekhez kapcsolódó tevékenység keretein belül érintettek (kiskorúak és 18. évet betöltött fiatalok száma) (fő) (Nem halmozott adat!)	Napok száma
		a	b		
01	Szociális segítő tevékenység	1 038	2 448	342	232
02	Esetkonferencia szervezése, azon való részvétel	29	67	48	27
03	Esetkonzultáció	705	1 768	284	205

04	Esetmegbeszélés	12	23	20	11
05	Egyéni gondozási-nevelési terv készítése	24	52	39	19
06	Első védelembe vételi tárgyaláson való részvétel	15	26	20	13
07	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (nevelésbe vétel)	9	19	19	9
08	Felülvizsgálati tárgyaláson való részvétel (védelembe vétel)	22	39	31	16
09	Elhelyezési értekezleten, illetve tárgyaláson való részvétel	3	13	13	3
10	Egyéb hatósági tárgyaláson való részvétel	10	23	23	9
11	Családlátogatás	513	1 264	330	138
12	Környezettanulmány készítésében való közreműködés	4	4	3	4
13	Környezettanulmány készítése önállóan	51	106	82	45
14	Egyéb	2 263	5 106	389	250
15	Összesen (01–14 sorok összege)	4 698	10 958	1 643	981

A központhoz 2022. évben összesen 543 jelzés érkezett, a jelzésekkel érintett személyek száma 160 fő. Ezek túlnyomó többsége a köznevelési intézményekből, a gyámhivataltól, és állampolgároktól, az egészségügyi szolgáltatóktól - többnyire a védőnői szolgálat él jelzéssel- valamint a rendőrségtől.

Veszélyeztetettként nyilvántartott kiskorúak száma tárgyév december 31-én a család- és gyermekjóléti központnál: 494 fő.

2019 január 1-től kötelező feladata a család- és gyermekjóléti központnak a **szociális diagnózis** felvétele. A diagnózis felvétele a szolgálat, illetve a központ kezdeményezése alapján történik az új esetekben, illetve azokban az esetekben, amikor elakadás tapasztalható, valamint a speciális szolgáltatást igénybe vevők esetében. A diagnózis elkészítéséhez elengedhetetlen az ellátott aktív részvétele. A 2020-as évtől a szolgálatok és a jelzőrendszer folyamatos tájékoztatásának köszönhetően folyamatosan emelkedik a diagnózist igénylők száma. Az intézmény munkatársai az érintett ügyfeleket személyesen, otthonukban is felkeresték minden alkalommal a feladat jogszabályoknak megfelelő ellátása érdekében. A szolgálat munkatársai részéről teljes mértékben együttműködést tapasztalt, munkáját a családsegítők támogatták, segítették.

A **készenléti szolgálat** folyamatosan biztosított, az esetmenedzserek heti váltásban látják el az intézmény nyitvatartási idején kívül, tehát 16 óra után reggel 7:30-ig, valamint hétvégén non-stop. Ez a szolgáltatás nem biztosít helyszíni intézkedést, telefonos intézkedést, tanácsadást, információnyújtást, szükség esetén továbbírányt jelent. A szolgáltatás 2016. június óta elérhető, a tavalyi évben 15 alkalommal volt szükség intézkedésre.

A **pszichológiai és a jogi tanácsadás** járási szinten biztosított szolgáltatások, de elsősorban a hajdúhadházi lakosok veszik igénybe. A jogi tanácsadás előre meghatározott időpontban, többnyire kéthetente csütörtöki napokon, összesen havi 12 órában a pszichológiai tanácsadás heti két alkalommal hétfőn és csütörtökön elérhető, összesen havi 24 órában. Változás 2023-

ban, hogy a pszichológiai tanácsadás heti 40 órás főállású munkarendben lesz megszervezhető.

Az **óvodai- iskolai szociális munka** 2017. 09. 01. napja óta működik, 2018. 09. 01. napjától vált a központ kötelező feladatává ennek biztosítása, a hatályos jogszabályok értelmében. Kezdetben nehézséget okozott a nevelési- oktatási intézmények, az iskolai gyermekvédelmi felelős, és a szociális segítő feladatainak konkretizálása, és a kompetenciahatárok meghatározása. Ez mára már rugalmas, hatékony preventív jellegű szolgáltatás, amely a gyermekek és fiatalok képességeinek, lehetőségeinek optimális kibontakozását támogatja szociális kapcsolataik és társadalmi integrációjuk javításával.

A 3 fő óvodai- iskolai szociális segítő rendszeresen jelen volt a járás összes óvodájában és iskolájában. Részükről folyamatos a kapcsolattartás a pedagógusokkal, valamint a területileg illetékes esetmenedzserrel, családsegítőkkal, elsődlegesen a gyermekek és tanulók veszélyeztetettségének megelőzésével, egészségfejlesztésével, szociális és kommunikációs készségeik fejlesztésével foglalkozik. Az óvodai- iskolai szociális segítő aktívan részt vesz a jelzőrendszer működtetésében. 2021 novemberétől több alkalommal csak 2 fő látta el ezt a feladatot, a munkakör betöltésére kiírt pályázatás többször is eredménytelenül zárult. Amennyiben még is be tudták tölteni, az nem tartott pár hónapnál tovább.

3. Szakképző iskolai tanulók szakmai gyakorlati oktatásával összefüggő működtetési feladatok

Az intézmény 2017. január 01-től gyakorlati képzőhelyként vesz részt a Berettyóújfalui SZC Szilágyi Dániel Gimnáziuma és Szakképző Iskolájának szociális gondozó és ápoló képzésében. Tanulószerződés alapján a gyakorlati képzés során, az ápolási és gondozási feladatokat valósítja meg. 3 külsős teljesítési megbízott bevonásával valósul meg az ápolási gyakorlat, a gondozási és szervezési feladatok pedig az intézmény keretében szerveződik.

A szakképzési törvény változásával a Hajdúhadházi Család- és Gyermejjóléti Központ az illetékes kamaránál kérte a Duális képzőhely minősítést, így 2021. szeptemberében 32 fővel kötöttek szakképzési munkaszerződést. 2021. november 01-től már csak 12 fő gyakorlati képzését biztosították a hatályos jogszabályoknak megfelelően. A gyakorlati oktatásba külsős megbízott is bevonásra kerül, a szakemberek szorosan együttműködnek a tanulók érdekében, heti 3 napon keresztül. 2022. december 31.-én 10 főre csökkent a tanulók száma.

A gyakorlati képzés megszervezése és lebonyolítása plusz teherként jelenik meg az intézményben – főleg úgy, hogy nem tartozik a fő profiljához – de fontosnak tartottuk, hogy a tanulók helyben tudjanak gyakorlatot szerezni, ne kelljen bejárniuk Debrecenbe. Így összefogva a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központtal, a Hajdúhadházi Mikrotérségi Szociális Gondozási Központtal és a BF Avicenna Bt-vel közösen biztosítják a 10 és 11 osztály tanulóinak gyakorlati képzését.

A szakképzési munkaszerződéssel foglalkoztatott tanulók a Központ munkavállalói, mely újabb kihívás elé állította az intézményt, életkorukból fakadóan a munkavállalás szabályait nagyon nehéz velük megértetni és betartatni.

Az ellátás igénybevételének módja

A szolgáltató tevékenysége elsődlegesen a személyes kapcsolattartásra épül. A Szolgálat által nyújtott valamennyi szolgáltatás térítésmentes. A szolgáltatások igénybevétele önkéntes, kivéve az együttműködésre kötelezett személyeket, akik számára kötelező.

A kapcsolattartás a szolgáltatást igénybe vevőkkel elsősorban személyesen találkozással (családlátogatás, ügyfélfogadás) valósul meg, de levélben, telefonon és e-mailben is történhet a kommunikáció. A kapcsolattartás minden formájára kötelező a titoktartás és az adatvédelmi jogszabályok betartása.

A szolgáltatást önként igénybe vevők esetében az első találkozás a szolgáltatónál vagy az igénybe vevő otthonában, tartózkodási helyén történik.

A személyes segítő kapcsolat helyszíne a problémától függően lehet:

- a kliens lakása, tartózkodási helye,
- a szolgáltató székhelye, területi irodája,
- amennyiben a kliens állapota szükségessé teszi, a gondozás kizárólag tartózkodási helyén is történhet.

Az ellátás igénybevétele a szolgálat és a központ ügyfélfogadási idejében történik.

Az intézmény két szakmai egységében folyó munka dokumentálása a hatályos jogszabályokban előírtak szerint történik, felhasználva a módszertani útmutatókat, szakmai ajánlásokat.

Együttműködés civil szervezetekkel

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ írásbeli megállapodás alapján együttműködik a közösségi ellátások biztosítása területén. Írásbeli együttműködésük van TOP és TOP PLUSZ pályázatok kapcsán Hajdúhadház Város Önkormányzatával és a Hajdú Gondoskodó Szociális Szolgáltató Központtal, amelyben népszerűsítjük a célcsoport számára a helyben elérhető szolgáltatásokat, foglalkozásokat esetleg képzéseket.

A Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ 2022. évi tevékenységével kapcsolatos összegzés

2022 évben az ügyfélfogadás folyamatos volt, a tapasztalatok azt mutatták, hogy növekedett az ügyfélforgalom, év végére már minden visszaállt a korábbi megszokott szintre. A szakemberhiány ellenére is igyekeznek a határidő csúszást nem növelni, krízis vagy súlyosabb helyzetekben azonnal intézkednek. A magas gondozotti létszám és az ezzel járó

kötelező adminisztrációs feladat a prevenciós munkától veszi el az értékes munkaidőt, melyre sokkal többet kellene fordítani.

2022-ben is maximálisan számíthattak a fenntartó és a jegyző szakmai támogatására, valamint a jelzőrendszeri tagokkal is szoros, rendszeres és jó a munkakapcsolat. A vármegyében jó gyakorlatként tartják számon a hajdúhadházi jelzőrendszer működését és működtetését.

Ezen kívül a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ 11 munkatársa dolgozik a TOP-5.2.1-15-HB1-2020-00019 azonosító számú „Társadalmi együttműködés Hajdúhadházon” elnevezésű projekt megvalósításában.

Összességében megállapítható, hogy bár az intézmény szakmai statisztikai létszáma a gondozotti létszámokkal összhangban magas, minden munkatárs plusz feladatot is végez az alapellátási tevékenységen túl. Az intézménynek vannak olyan kollégái, köztük az intézményvezető is, akik 2 vagy több munkakört is ellátnak, ezzel is elősegítve a hajdúhadházi lakosság helyzetének javulását.

3.2. Gyermekek napközbeni ellátásának, gyermekek átmeneti gondozásának biztosítása

3.2.1. Gyermekek napközbeni ellátása - Bölcsőde

Hajdúhadházon a Hajdúhadház Város Önkormányzata fenntartásában működő **Hajdúhadházi Bölcsőde** látja el a bölcsődei ellátással kapcsolatos feladatokat. Az intézmény működési területe Hajdúhadház közigazgatási területére terjed ki.

A Hajdúhadházi Bölcsőde 2022. évi szakmai tevékenysége

Az intézmény korábban folyamatosan küzdött a férőhelyek hiányával, ezért a Bölcsőde bővítése érdekében a fenntartó pályázatot nyújtott be, melyben támogató döntés született.

Hajdúhadház Város Önkormányzata **TOP-1.4.1-19-HB1 azonosítószámú Bölcsődei férőhelyek kialakítása, bővítése című pályázata** a Pénzügyminisztérium Regionális Fejlesztési Programok Végrehajtásáért Felelős Helyettes Államtitkárságától 2020. május 8. napján érkezett tájékoztatás alapján **223.039.999,- Ft összegű támogatásban részesült.**

A Bölcsődei fejlesztési program keretén belül került megvalósításra a mai kor igényeit kielégítő épület kialakítása, oly módon, hogy az gazdaságosan megvalósítható legyen és az üzemeltetés során ne rójon többlet terhet az üzemeltetőre. A tervezési munka során a tervezett épületnek egy gondozási egységet, azaz 2 gyermekszobát kellett tartalmaznia a hozzá szükséges szolgáltató egységekkel, az akadálymentes használat biztosítása mellett. A dolgozók részére külön szociális helyiségeket már nem volt szükséges kialakítani, mivel azok a meglévő épületben rendelkezésre álltak. **A férőhelybővítés megvalósításra került, 2022. szeptember 1. napjától kezdődően az intézmény összesen 72 férőhellyel működik.**

A Hajdúhadházi Bölcsőde a 72 férőhelyen, 2022. évben 21 fő főállású és 5 fő közfoglalkoztatott dolgozóval működött.

A bölcsőde 2022. évben is napi 11 órát volt nyitva, reggel 6 órától 17 óráig.

Férőhelyek kihasználtsága, létszámmal kapcsolatos adatok

A Hajdúhadházi Bölcsőde 2022-ben nem tudott minden gyermeket azonnal felvenni, ezek a gyerekek várólistára kerültek és üresedés esetén kerültek be a Bölcsődébe. A 2022-ben ellátott gyermekek száma 103 fő volt. A férőhelyek kihasználtsága 2022-ben is 100 %-os volt.

A csecsemő-, kisgyermeknevelők 7 órát töltenek a csoportban és a 7. órán túl elláthatják, akár a bölcsődén kívül is munkaköri kötelezettségüket (családlátogatás, játékvasárlás). Ebben az egy órában kell az adminisztrációjukat (üzenő füzet, törzslap, fejlődési napló, csoport napló) elkészíteni, illetve ezt az órát használhatják felkészülésre, a csoport életének megszervezésével kapcsolatos tevékenységek ellátására. A kisgyermeknevelők heti váltásban végzik munkájukat.

A bölcsődei dajkák a takarításon kívül a gyermekfelügyeletben is nagy szerepet töltenek be, segítik a kisgyermeknevelők munkáját, hogy a folyamatos napirend gördülékenyen menjen. Mindkét bölcsődei dajka elvégezte a bölcsődei dajka tanfolyamot.

A Bölcsőde vallja, hogy a gyermek a családé és a legjobb helye a családban van. Az intézmény olyan pluszt tud adni a családnak és a gyermekeknek a képzett kisgyermeknevelőivel és az alkalmazott nevelési módszereivel, mely a gyermek fejlődését, közösségi szocializációját a 0-3 éves korban a legintenzívebb módon fejleszti, és a kreativitást növeli.

A bölcsődei élet megszervezése a jól szervezett, folyamatos és rugalmas napirendet foglalja magába. A napirendet úgy alakítják ki, hogy a gyermek egyéni igényeit időben kielégíthesse a kisgyermeknevelő, de közben a közösség életében is áttekinthető rendszer legyen, megteremtve a biztonságérzetet, az időben való tájékozódást, az események előrelátását és az önállósodás lehetőségét.

A napirend az étkezések köré csoportosul. Fontos, hogy az egymást követő gondozási műveletek naponta ismétlődve, ugyanabban az időben és sorrendben történjenek és azokat sietség nélkül, nyugodt, elfogadó hangulatban a gyermek aktivitására építve végezhesse el a kisgyermeknevelő.

A vers-mese-mondóka-ének be van építve a gyerekek mindennapi játéktevékenységébe.

Az intézmény a vizuális nevelést a korosztálynak és a fejlődésnek megfelelően iktatja be a napi tevékenységekbe.

A Hajdúhadházi Bölcsőde olyan családbarát bölcsődeként kíván működni, ahol az ellátás összhangban van a gyermek szükségletével, megfelel a szülők igényeinek.

Az intézmény által nyújtott különszolgáltatások:

- speciális tanácsadás,
- időszakos gyermekfelügyelet,
- játékkölcsönzés.

Az intézményben az alapellátáshoz szükséges tárgyi feltételek 2022-ben is biztosítva voltak. Arra törekszenek, hogy optimális mennyiségű és minőségű felszereltség vegye körül a gyermekeket. Ezt szolgálja a játszó sarkok kialakítása, az egyéni játszási lehetőségek biztosítása (mese-építő-pihenő). A gyermekek környezetét és komfortérzetét, biztonságérzetét elősegítő berendezéseket, puhasarkokat alakítottak ki a pihenés és az elmélyült egyéni játék érdekében. A vizuális nevelést a korosztálynak és a fejlődésnek megfelelően iktatják be a napi tevékenységekbe. Játékeszközeiket folyamatosan tudták bővíteni, sok készségfejlesztő játék beszerzése szülői segítséggel illetve az intézmény költségvetéséből valósult meg. Az intézmény rendelkezik mobil és rögzített játékeszközökkel.

Étkeztetés adatai a 2022. évben:

A gyermekek a korszerű táplálkozási elvek és a nyersanyagnorma figyelembevételével megkapják mindazt a rendeletben előírt fontosságú ételmi anyagot, ami az egészséges fejlődésükhöz nélkülözhetetlen.

A Bölcsődében a gyermekétkeztetésben a 2022. évben 103 gyermek vett részt.

A kedvezményre az alábbi jogcím alapján voltak jogosultak:

- Rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény: 9 fő
 - Családjában három vagy több gyermeket nevelnek: 13 fő
 - Nevelésbe vételét rendelte el a gyámhatóság: 7 fő
 - Családjában tartós beteg gyermeket nevelnek: 2 fő
 - Családjában az egy főre jutó havi jövedelem nem haladja meg a kötelező legkisebb munkabér személyi jövedelemadóval, munkavállalói, egészségbiztosítási és nyugdíjjárulékkel csökkentett, azaz nettó összegének 130%-át: 56 fő
- Egész évben 16 fő fizetett térítési díjat.

3.2.2. Gyermekek átmeneti gondozása - Helyettes szülői ellátás

Az önálló helyettes szülői ellátás kialakítása már 1999-ben megkezdődött Hajdúhadházon. A tevékenység ellátására a 2022. évben egy fő állt rendelkezésre a településen, az elhelyezhető gyermekek száma 2 fő.

Hajdúhadházon 2022-ben senki sem vette igénybe a helyettes szülői ellátást. Az eddigi tapasztalatok szerint – probléma esetén – a szülők a gyermekek, valamint a családok átmeneti otthonát választják. Ez az ellátás az átmeneti otthonokkal ellentétben helyben áll rendelkezésre és sokat segítene azokon a családokon, ahol a szülők akadályoztatásuk (pl.: kórházi kezelés, műtét) miatt a gyermekek felügyeletét a rokonok, nagyszülők segítségével nem tudják megoldani. Ezzel megelőzhető lenne a hatósági intézkedéssel járó gyermekvédelmi gondoskodás és a gyermekeknek iskolát sem kellene váltani, nem szakadnának el teljesen környezetüktől.

4. Az ellenőrzések tapasztalatai

4.1. Hajdúhadházi Bölcsőde

Az intézményben 2022.06.09-én a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya a „Közétkeztetési főzőkonyhák táplálkozás-egészségügyi minősítése” tárgyában tartott ellenőrzést. Az ellenőrzésről készült jegyzőkönyvet az intézmény 2022.12.19-én kapta meg, a feltárt hiányosságokat igyekeznek megoldani és az előírásoknak megfelelően elkészíteni a bölcsődéseknek az ételt.

Az intézményben 2022.06.15-én a Hajdú-Bihar Megyei Kormányhivatal Balmazújvárosi Járási Hivatala Népegészségügyi Osztálya tartott hatósági helyszíni ellenőrzést, mely során mindent rendben találtak, hiányosságot nem tártak fel.

4.2. Hajdúhadházi Városi Óvoda

Az intézményben a 2022. évben nem tartott ellenőrzést a felügyeleti szerv.

4.3. Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola

Az intézményben a 2022. évben nem tartott ellenőrzést a felügyeleti szerv.

4.4. Hajdúhadházi Család- és Gyermekegészségügyi Központ

Az intézményben a 2022. évben a felügyeleti szervek részéről nem történt ellenőrzés.

4.5. Helyettes szülői ellátás ellenőrzése

A helyettes szülői ellátás vonatkozásában a 2022. évben nem történt ellenőrzés.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása

A tapasztalt problémák, nehézségek alapján a jövőre vonatkozó javaslatok és célok között szerepel a jelzőrendszer tagjainak együttműködésével a szülői elhanyagolás visszaszorítása, a szülők és a köznevelési intézmények együttműködésének erősítése a gyermekek higiénés és nevelési körülményeinek javítása érdekében. A szülők aluliskolázottságának csökkentése érdekében képzések, előadások szervezése. A felelőtlen gyermekvállalás megelőzése érdekében továbbra is szükséges a tudatos gyermeknevelés elősegítése, segítő beszélgetések, felvilágosító előadások tartása, a tudatos gyermekvállalás ösztönzése, tréning szervezése a szülők számára, közös családlátogatások megvalósítása.

A fertőző betegségek jelenléte miatt továbbra is fontos az egészséges életmódra nevelés, az életviteli, felvilágosító programok szervezése.

Fentiek alapján meg kell vizsgálni a „Szülők iskolája” program sorozat további folytatásának a lehetőségét a felelős, tudatos gyermekvállalás, egészségvédelem, egészséges életmód, gyermekbetegségek, háziasszonyképzés, a család anyagi bevételeinek sikeres beosztása témakörökben.

A jövőben célszerű nagyobb hangsúlyt fektetni a lakókörnyezet tisztántartására ösztönző programok szervezésére.

A gyermekek, fiatalok körében megjelent szenvedélybetegség (pszichoaktív anyagok fogyasztása) miatt továbbra is szükséges a korai felvilágosítás, érzékenyítés, prevenciós előadások, programok szervezése. A Kábítószer Egyeztető Fórum havi rendszerességgel tartott szakmaközi egyeztetései a prevenciós előadások, programok megszervezését célozzák.

A Hajdúhadházi Városi Óvodában lévő magas gyermeklétszám miatt az Önkormányzat az óvoda bővítését tűzte ki célul, ezért Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 13/2022. (I.13.) határozatában úgy döntött, hogy a „Gyermekeket támogató humán infrastruktúra fejlesztése” című, **TOP-PLUSZ-3.3.1-21. kódszámú pályázatra** vonatkozóan támogatási kérelmet nyújt be a Hajdúhadház Város Óvoda (4242 Hajdúhadház, Szilágyi Dániel 2-4. szám) illetve a Hajdúhadház Város Óvoda Bercsényi utcai telephely (4242 Hajdúhadház, Bercsényi utca 23. szám) fejlesztésére. Az Önkormányzat a Hajdúhadházi Városi Óvoda Bercsényi utcai telephelyének két foglalkoztatóval, egyéni fejlesztő helyiségekkel, valamint a Hajdúhadház, Szilágyi Dániel u. 2-4. alatti székhelyének egy tornaszobával való bővítését kívánja a pályázat keretein belül megvalósítani. A pályázati eljárás eredményeképpen az Önkormányzat 299.999.944,- Ft összegű pályázati támogatásban részesült.

Hajdúhadház Város Önkormányzata az **Önkormányzati épületek energetikai korszerűsítése Hajdúhadházon III. ütem TOP_PLUSZ-2.1.1-21.HB1-2022-00034** azonosító számú pályázat keretében a 2022. április 8. napján érkezett tájékoztatás szerint 289.997.991 Ft, összegű támogatást nyert. A pályázat keretében megvalósítandó cél a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ, az Othello Borház, a Földi János Könyvtár, Emlékház, Hajdúhadházi Galéria, a Jókai utcai konyha, a Bocskai téri konyha és a Szilágyi Dániel utcai konyha épületeinek energetikai korszerűsítése.

Az Önkormányzat a **„Társadalmi együttműködés Hajdúhadházon” című TOP-5.2.1-16-HB1-2020-00019 azonosító számú pályázat** keretében 150.000.000 Ft összegű támogatást nyert el. A pályázat keretében az Önkormányzat a konzorciumi tagokkal együttműködve olyan tevékenységeket kíván megvalósítani, mint közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció (közösségfejlesztés), folyamatos szociális munka megteremtése, foglalkoztatás elősegítése: közösségi kert kialakítása, munkajogi tanácsadás, képzés, kora-gyermekekori, gyermekekori és formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás fejlesztése, egészségfejlesztési programok, bűnmegelőzés, fiatal anyák klubja, jogi tanácsadás, pénzügyi tanácsadás.

Az Önkormányzat a **„Szociális célú városrehabilitáció Hajdúhadházon” című TOP_PlusZ-3.1.2-21-HB1-2022-00004 azonosító számú pályázat** keretében 52.999.913 Ft összegű támogatást nyert el. A pályázat keretében az Önkormányzat a konzorciumi tagokkal együttműködve olyan tevékenységeket kíván megvalósítani, mint közösségi és egyéni szintű társadalmi integráció (közösségfejlesztés), folyamatos szociális munka megteremtése, foglalkoztatás elősegítése: közösségi kert kialakítása, egészségfejlesztési programok, fiatal

anyák klubja, munkaerő-piaci tanácsadás, gyermekkori és formális oktatáson kívüli fejlesztés és oktatás fejlesztése.

Az ellátórendszer fejlesztése érdekében továbbra is folyamatosan figyelemmel kell kísérni a pályázati lehetőségeket.

A Hajdúhadházi Városi Óvodában egyre több kevert specifikumú, autisztikus tünetekkel élő gyermeket nevelnek, akik beilleszkedésének elősegítése érdekében szükség lenne további szakemberek segítségére is, ezért a jövőben meg kell vizsgálni óvodai szinten még egy vagy két fő pedagógiai asszisztens foglalkoztatásának a lehetőségét.

A nevelőszülőknél elhelyezett gyermekek helyzetének optimalizálása, a nevelőszülői hálózatokkal való kommunikáció és együttműködés erősítése érdekében szükséges a szakmaközi egyeztetéseket a jövőben is folytatni.

A Hajdúhadházi Városi Óvodában a Hajdúhadházi Család- és Gyermekjóléti Központ által biztosított szociális segítő munkatárs nagy segítséget jelent a hátránykompenzálásban, azonban az intézményben eltöltött óraszám növelésére lehetőség szerint hangsúlyt kell fektetni.

A Földi János Két Tanítási Nyelvű Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskolában is szükség lenne a szakemberek számának növelésére a gyermekek fejlesztése, támogatása, a problémák kezelése, prevenció érdekében (gyógypedagógus, logopédus, szociálpedagógus, családkoordinátor, szabadidő-szervező).

Szükséges a szülők agresszív viselkedésének csökkentésére hatékony konfliktuskezelési módszerek tanítása a pedagógusok számára.

A csellengés, csavargás megelőzése érdekében továbbra is szükséges szélesíteni a szabadidő hasznos eltöltését, az alternatív napközbeni ellátást biztosító gyermekprogramok és a preventív programok körét a településen.

6. A bűnmegelőzési program, valamint a gyermekkori és fiatalkori bűnelkövetők számának, az általuk elkövetett bűncselekmények számának bemutatása

6. 1. A bűnmegelőzési program

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a Város bűnmegelőzési koncepcióját 2004. április 08. napján az 51/2004. (IV.08.) HÖ. sz. határozatával fogadta el.

A koncepció I. pontjában az általános alapelvek kerültek rögzítésre, elsőként a bűnmegelőzés fogalma, majd az alkotmányos követelmények a bűnmegelőzéssel kapcsolatban. Azon belül meghatározta a jogállamiság elvét, az arányosság elvét, a társadalmi kirekesztődés elkerülésének fogalmát valamint az együttműködés elvét.

A II. pont részletesen tartalmazza a koncepció célját. A III. pontban kerültek felsorolásra a koncepció résztvevői, illetőleg itt lettek rögzítve azok a civil szervezetek és társadalmi önszerveződések, amelyekkel az önkormányzat képviselő-testülete együtt kíván működni.

A IV. pont részletezi Hajdúhadházon a beavatkozási területeket, valamint a bűnmegelőzésben kialakított prioritásokat. A prioritások élén a gyermek- és ifjúságvédelem, különösen a fiatalkorú bűnözés megelőzése, csökkentése szerepel. Másodikként a város biztonságának fokozása, harmadikként a családon belüli erőszak megelőzése, negyedik pontként az áldozattá válás megelőzése, az áldozatok segítése illetőleg a bűnismétlés megelőzése lett meghatározva. A prioritások meghatározzák azokat a szerveket, szervezeteket, amelyek részt vállalnak az adott területen és tartalmazzák a megvalósítandó feladatokat.

Az V. pont a koncepció megvalósulásának módját rögzíti. A képviselő-testület az önerőből való finanszírozás mellett, pályázati úton nyert támogatásból illetve támogatásokból kíván fellépni a koncepcióban megfogalmazott helyi bűnmegelőzés érdekében.

Egy biztonságosabb Hajdúhadház reményében olyan komplex jelzőrendszert kíván létrehozni, melynek tagjai együttesen, gyorsan reagálva, a körülményeknek megfelelően tudják a felmerülő problémákat megoldani, kezelni.

Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a 209/2015. (XI.26.) HÖ. számú határozatában egy önkormányzati rendészeti csoport létrehozásának a vizsgálatáról döntött, valamint felkérte az Ügyrendi, Etika, Közrendvédelmi és Nemzetiségi Bizottság elnökét a Helyi Bűnmegelőzési Tanács tagjainak összehívására, szervezeti és működési szabályzatának kidolgozására, továbbá a helyi bűnmegelőzési stratégia és a bűnmegelőzési program kidolgozására.

A Képviselő-testület Hajdúhadház Város Bűnmegelőzési Tanácsát a 37/2016. (I.28.) HÖ. számú határozatával alakította meg és hagyta jóvá szervezeti és működési szabályzatát.

Az önkormányzati rendészeti csoport 2016. április 1. napján kezdte meg a működését. A szolgálat elindulását követően valamennyi tag feliratozott formaruhát kapott. Ebben a ruhában való közterületi jelenlét a törvénytisztelő lakosság számára valamilyen szintű biztonságérzetet, a jogszabályokat nem mindig betartani igyekvők számára pedig egyfajta zavaró tényezőt jelenthet, és adott helyzetben talán visszatartó erőként is szolgálhat a felbukkanó rendész. A járőröző, figyelő szolgálat mellett már a kezdetektől fogva részt vesznek az elhanyagolt ingatlanok címeinek összeírásában.

A városőrség tagjai intézkedési joggal nem rendelkeznek, jogszabálysértés észlelése esetén jelzéssel élnek a közterület-felügyelők felé, akik megteszik a szükséges intézkedéseket. A Városőrség rendszeres jelenlétet biztosít a város frekventált részein, a főtér, az iskolák környéke, illetve a városi létesítmények vonzáskörzetében. Ezzel segítve a hatékonyabb munkavégzést. Az eltelt időszak tapasztalata alapján megállapítható, hogy a városőrök közterületi jelenléte a lakosság számára is érzékelhető volt.

6.2. A gyermekkorú és fiatalkorú bűnelkövetők számának és az általuk elkövetett bűncselekmények bemutatása

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság adatai alapján 2022-ben a gyermekkorúak és fiatalkorúak körében a bűnelkövetések száma a következőképpen alakult:

- Gyermekkorú: 22
- Fiatalkorú: 16
- Szabálysértés: 5

A kiskorúak körében elkövetet bűncselekmények két fő csoportra oszthatók, egyrészt a vagyon elleni bűncselekmények, ezen belül a lopás és rongálás, míg a másik a garázda jellegű testi sértéssel párosuló cselekmények. Az elkövetés megvalósult köznevelési intézmény területén, valamint közterületen is.

Az elmúlt években Hajdúhadház területén a regisztrált bűncselekmények számadatai folyamatos csökkenést mutatnak minden kategóriában. 2010. évben a városban 708 bűncselekményt regisztráltak, míg **2022-ben ez a szám 170.**

A legjellemzőbbek a vagyon elleni bűncselekmények, valamint ezek mellett az élet és testi épség, valamint a közrend elleni cselekmények. Ezekben a kategóriákban egyaránt sikerült a korábban elért eredményeket megtartani.

A városban élő lakosság, illetve a bűnelkövetők anyagi, szociális helyzetére figyelemmel a Hajdúhadházi Rendőrkapitányság területén nem jellemző a nagy kárértékű bűncselekmények elkövetése. A megvalósult bűncselekményeknél túlnyomó többségében a kárérték 500. 000 Ft alatti. Az illetékességi területen a lopások körében jellemzően a kis kárértékű cselekmények fordultak elő jelentősebb számban. Az elkövetési tárgyakat tekintve kiemelkedő arányban fordulnak elő a fa- és kerékpárlopások, valamint jellemzőek az alkalmi lopások. A városban sok család van, amely a létminimum alatt él, életszínvonaluk, körülményeik elmaradnak az elvártól, amelyben nem csak a társadalom a hibás, hanem a családfenntartók is hozzájárulnak ehhez a magatartásukkal. Az ilyen családban a gyermekek sem kapják meg a megfelelő értelmi, érzelmi stb. fejlődéshez szükséges alapokat, és ebből alakul ki sok esetben a gyermekek elhanyagolása is. Ezekből a családokból kerülnek ki a kiskorú bűnelkövetők is, akik nem kapják meg a családtól megfelelő háttérrel a helyes irányt, így a szülőkhöz hasonlóan iskolázatlanok maradnak és hamarabb kaphatóak bűncselekmények elkövetésére. Az elkövetők iskolai végzettsége legtöbb esetben az általános iskola 8 osztálya, illetve ettől csak alacsonyabb iskolai végzettség.

A hozzátartozók közötti erőszak körében az intézkedést igénylő cselekmények elemzésénél szinte minden esetben megállapítható a felek részéről az alkoholfogyasztás és az alkoholos befolyásoltság. Kiváltó okok az alkoholizmus, az anyagi helyzet rosszra fordulása, a válófélben lévő szülők vitája a vagyonmegosztásról, gyerek elhelyezésről. Ezen viták több esetben veszélyes fenyegetésben és tettelegességben nyilvánulnak meg.

A bűnelkövetés és a bűnisméltés megelőzése céljából indított programok ismertetése:

A rendőrkapitányságon 2013-2014 tanévtől kezdve Kondor István r. őrnagy iskolai bűnmegelőzési tanácsadó végzi az általános iskolákban, illetve középiskolában a bűnmegelőzési tevékenységét. Nevezett személy 2021. április 29. napjával megbízásra került a Vámospércsi Rendőrs Parancsnokának, aki 2022. október 01-ig volt megbízva, így ezen időszaban nem tudta ellátni a bűnmegelőzési feladatit. Tekintettel a fentiekre, mivel nem volt a feladatra kijelölt személy az együttműködés is csorbat szenvedett az előző évekhez képest. A 2023-évben újra el tudja látni feladatait Kondor István r. őrnagy, így az együttműködés magasabb szintre léphet.

A Hajdúhadházi Rendőrkapitányság a gyermekek jogait a büntetőeljárásban mindenekfelett szem előtt tartja. Kihallgatásukra kép és hangfelvétel rögzítésével kerül sor, és sok esetben

pszichológust, illetve szakképzett személyt vesznek igénybe, illetve erre a célra kialakított kihallgató helyiséget. A megyében elsőként alakítottak ki munkakapcsolatot az OGYSZ Hajdú-Bihar Megyei Területi Gyermekvédelmi Szakszolgálat Meghallgató és Terápiás (Barnahus) Szolgálatlallal.

2022. évben a Közép és az Általános Iskolákban bűnmegelőzési jellegű előadások kerültek megtartásra, melyeknek fő témája (drog prevenció, elfbár veszélyei, online térben elkövetett cselekmények veszélyei).

A nyári szünetben több településen, több héten keresztül került megrendezésre Erzsébet tábor (Hajdúhadház, Nyírmártonfalva, Nyíracsaád) valamint a helyi Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat szervezésében napközis tábor, ahol a résztvevő gyereke részére bűnmegelőzési előadások, technikai bemutatók, közlekedési versenyek kerültek megtartásra.

Megtartásra kerültek az iskolai közlekedésre nevelést elősegítő Kerékpáros Iskola Kupa területi fordulói, hiszen a versenyző gyermekeken túl rengeteg az érdeklődő, akiket ezen rendezvények a szabályos közlekedés irányába mozdítanak el. Nagyon sikeresnek mondható a rendezvény, hiszen a területi fordulókön szinte kivétel nélkül minden iskola képviseltette magát. (résztvevők száma: 50 fő)

Az iskolai és óvodai közlekedésre nevelést elősegítő Gyermek Iskola Kupa, területi fordulói megtartásra kerültek (Hajdúhadház, Vámospércs, Nyíradony körzettel). Nagyon sikeresnek mondható a rendezvény, hiszen a területi fordulókön szinte kivétel nélkül minden iskola képviseltette magát. (résztvevők száma: 40 fő)

Szeptember hónapban a tanévkezdéssel kapcsolatos feladatokat a polgárőrséggel közösen hajtották végre. Szeptember hónapban a reggeli és a délutáni időszakban az iskolákhoz közeli gyalogos átkelőhelyeken és forgalmas csomópontokban, a szolgálatban lévő állomány segítette a forgalmat a helyi polgárőrséggel együtt.

A gyermekek védelme érdekében szeptember hónapban az iskolákhoz gépkocsival érkező szülőket figyelmeztették a passzív biztonsági eszközök használatára, azokat a szülőket akik már többször figyelmeztetve lettek, az arányosság elvét betartva szankcionálták is. Az idén sem történt gyermeket érintő személyi sérüléses baleset az iskolák közelében.

A sokasodó feladatok és az ezzel szemben csökkenő humán erőforrás miatt- bűnmegelőzési tanácsadó kiválása- kevesebb erőt tudtak összpontosítani a területre. Érezhetően komoly problémák vannak a gyermekek által tanúsított, iskolákban történő viselkedés kapcsán, mind az egymás közötti, mind a diák- nevelő közötti kapcsolatban.

A 2020-as évben induló iskolaőri rendszer kapcsán, két fő iskolaőrrel tudták kezdeni a tanévet, de sajnos – az iskolaőrök személyisége, alkalmatlansága miatt- túl nagy eredményt nem sikerült elérni. Az egyik iskolaőr felfüggesztésre került, míg a másíknak a munkaviszonya került megszüntetésre.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés

Hajdúhadházon sokrétű civil munka folyik. Tevékenységi körük széles spektrumú, az egészségügyi, a szociális, az ifjúsági, a kulturális és a városszépítési szervezetektől kezdve, a művészeti, az iskolai alapítványokon, a sportegyesületeken keresztül a fogyatékkal élők

önsegítő szervezetéig igen szerteágazó, sok-sok ember önkéntes munkájához biztosítanak keretet, jogi formát.

A településen élénk, aktív civil élet folyik, amely a társadalom minden területét érinti. A civil szervezetek új szint visznek a város életébe, közösségi akcióikkal erősítik a település lakosságának lokálpatriotizmusát. A helyi civil szervezetek fontos szerepet töltenek be a helyi társadalom közösségformálásában, a helyi identitástudat erősítésében.

A településen tevékenykedő civil szervezetek működéséhez, illetve az általuk szervezendő eseményekhez Hajdúhadház Város Önkormányzata Képviselő-testülete a civil szervezetek támogatásáról szóló 4/2014. (II.04.) önkormányzati rendelete alapján eseti jelleggel, egyedi elbírálás alapján biztosít anyagi forrást. Jellemzően azonban minden szervezet saját maga teremti elő a működéséhez szükséges forrást, sikerrel pályázva különböző támogatási alapokhoz.

Hajdúhadház Város Önkormányzata több civil szervezettel is együttműködik:

- Hajdúhadházi Polgárőr Egyesület,
- Radnóczi Ferenc Kertbarátkör,
- Hajdúhadházi Kosárlabda Klub,
- Hajdúhadházi Futball Klub,
- Hajdúhadházi Gazdakör,
- Hajdúsági Hagyományőrző Lovasklub,
- Hajdúvitéz Kulturális- és Sportegyesület,
- Helyi óvoda alapítványai: rendezvények szervezése, lebonyolítása

8. Összegzés

Értékelve a 2022. évet megállapítható, hogy Hajdúhadház Város Önkormányzata a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásáról megfelelően gondoskodik. Az önkormányzat és az intézmények között szoros az együttműködés, folyamatos az információcsere.

Az elmúlt évek intézményi, infrastrukturális beruházásai érintették az óvodákat, iskolákat, több intézmény is megújult, 2022. évben megvalósult a Hajdúhadházi Bölcsőde férőhelyeinek 2 csoportszobával történő bővítése.

Hajdúhadházi Város Önkormányzata a jövőben további fejlesztéseket, kapacitásbővítést tervez a Hajdúhadházi Városi Óvodában, az 5. pontban bemutatott pályázati fejlesztések kapcsán egyes önkormányzati épületek energetikai korszerűsítését kívánja megvalósítani és a társadalmi együttműködés erősítését szolgáló programokat kíván szervezni.

Tekintettel arra, hogy 2022-ben a Hajdúhadházi Család-és Gyermekjóléti Központ által kezelt problémák nagyrészt a gyermeknevelési probléma, a gyermekek szülők általi elhanyagolása, az anyagi (megélhetési, lakhatással összefüggő) probléma tette ki, ezért különösen fontos továbbra is nagy hangsúlyt fektetni a gyermeknevelési, életvezetési technikák szülők számára való megtanítására.

A szolgáltatások minőségi fejlesztését folyamatosan alkalmazni kell ahhoz, hogy az ellátások színvonala az egyes fejlesztések megvalósulásával párhuzamosan emelkedjék.

Hajdúhadház, 2023. május

Csáfordi Dénes
polgármester

Az intézményekkel történt együttműködés és az intézményi adatszolgáltatások adatai alapján összeállította:

Dr. Tóth Judit
hatósági irodavezető

Hajdúhadház, 2023. május 10.

Tisztelettel:

Csáfordi Dénes
polgármester

Az előterjesztést összeállította:

Dr. Tóth Judit
hatósági irodavezető

Az előterjesztést véleményezte és jóváhagyta:

dr. Kiss-Kazsuk Katalin
jegyző